EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 18.7.2013
COM(2013) 539 final

2013/0260 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni juurde kuuluva tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise protokolli Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta seoses protokolli nende sätetega, mis kuuluvad Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise alla

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Maailma terviseassamblee võttis 2003. aastal vastu Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni, mille eesmärk on kogu maailmas märgatavalt vähendada tubaka tarbimisega seotud surma- ja haigusjuhtumeid. Praeguseks on Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni ratifitseerinud 176 konventsiooniosalist. EL otsustas nimetatud raamkonventsiooni sõlmida nõukogu 2. juuni 2004. aasta otsuse 2004/513/EÜ([1]) alusel.

Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni artiklis 15 nenditakse, et tubakatoodete ebaseadusliku kaubanduse vormide, sealhulgas salakaubanduse, keelatud tootmise ja võltsimise kõrvaldamine on olulised tubaka tarbimise leviku vähendamiseks, ning sellega kohustatakse konventsiooniosalisi võtma ja rakendama tõhusaid meetmeid tubakaga ebaseadusliku kauplemise kõrvaldamiseks. Konventsiooni artiklis 33 on sätestatud võimalus, et konventsiooniosaliste konverents võib vastu võtta konventsiooni protokolli. Kõnealustele artiklitele põhinedes otsustas tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni osaliste konverents oma teisel istungil 2007. aasta juunis ja juulis luua valitsustevahelise läbirääkimistekogu selleks, et pidada läbirääkimisi seoses protokolliga tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise kohta (edaspidi „protokoll”) ning koostada nimetatud protokolli eelnõu.

Nõukogu volitas komisjoni protokolli küsimuses ELi nimel läbi rääkima oma 20. detsembri 2007. aasta otsuses. Kõnealuse otsusega muudeti Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni läbirääkimisjuhiseid seoses protokolliga. Nõukogu võttis Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni juhised vastu 22. oktoobril 1999 ja neid täiendati 21. aprillil 2001. Valitsustevaheline läbirääkimistekogu otsustas pärast oma viiendat istungit soovitada, et Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni osaliste viiendal konverentsil võetaks vastu protokolli eelnõu, mille suhtes oli saavutatud konsensus. Vastavalt sellele võeti protokoll vastu 12. novembril 2012 Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni osaliste viiendal konverentsil, mis peeti Korea Vabariigis Soulis.

Kooskõlas artikliga 43 saavad tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni osalised protokollile alla kirjutada kuni 9. jaanuarini 2014 New Yorgis. EL peaks protokolli allkirjastama niipea kui võimalik.

Protokoll sisaldab põhisätted tubakatoodete ja nende tootmisseadmete tarneahela kontrollimise meetmete kohta (III osa. Tarneahela kontrollimine). Selles nõutakse, et pädev asutus võtaks tubakatoodete ja tootmisseadmete tootmise, impordi ja ekspordiga tegelevate füüsiliste või juriidiliste isikute suhtes kasutusele litsentside väljastamise või samaväärse heakskiidu- või kontrollisüsteemi (Artikkel 6. Litsentsimine). Lisaks peavad selle kohaselt kõik tubaka, tubakatoodete ja tootmisseadmete tarneahelasse kaasatud füüsilised ja juriidilised isikud rakendama oma klientide suhtes hoolsusmeetmed (Artikkel 7. Hoolsusmeetmed). Sellega nähakse ette, et viie aasta jooksul pärast protokolli jõustumist tuleb kehtestada ülemaailmne jälgimis- ja päritolu kindlakstegemise süsteem, mille moodustavad riiklikud jälgimis- ja päritolu kindlakstegemise süsteemid, mida protokolliosalised rakendavad kõikide

[1] ELT L 312, 15.6.2004, lk 8.

nende territooriumil toodetud või sinna imporditud tubakatoodete suhtes (Artikkel 8. Jälgimine ja päritolu kindlakstegemine).

Nimetatud artikleid täiendavad registrite pidamist, turva- ja ennetusmeetmeid (sealhulgas rahapesuvastaseid meetmeid) ning kahtlastest tehingutest teatamist käsitlevad sätted (artiklid 9 ja 10). Täiendavad sätted hõlmavad müüki interneti, telekommunikatsioonikanalite või mis tahes muu areneva tehnoloogia vahendusel (artikkel 11), tollimaksuvabade tubakatoodete müüki ja kohustust rakendada tõhusat tubaka ja tubakatoodete kontrolli vabatsoonides, sealhulgas hoides vabatsoonist väljaviimisel tubakatooted lahus muudest toodetest (artikkel 12).

Protokolli IV osas määratletakse konventsiooniosaliste siseriikliku õiguse kohaselt ebaseaduslikuna käsitatav tegevus (artikkel 14) ja kohustatakse konventsiooniosalisi tagama füüsiliste ja juriidiliste isikute karistamine õigusvastase tegevuse (sh kuritegude) eest (artiklid 15 ja 16). Täiendavates sätetes käsitletakse toodete arestimise korral makstavat tasu (artikkel 17), konfiskeeritud tubaka käitlemist (artikkel 18) ja uurimise erimeetodeid (artikkel 19). Protokolli V osas on sätted, mis hõlmavad konventsiooniosaliste vahel asjakohase teabe vahetamist (artiklid 20–22), koostööd ja vastastikust abi (nii haldus- kui ka õigusabi kriminaalasjades: artiklid 23 ja 24 ning 27–29), jurisdiktsiooni (artikkel 26) ja väljaandmist (artiklid 30 ja 31).

2. HUVITATUD ISIKUTEGA TOIMUNUD KONSULTEERIMISE TULEMUSED

Kogu läbirääkimisperioodil toimus koostöö liikmesriikidega nõukogu tolliliidu töörühma raames ning kohaliku tasandi koordineerimiskoosolekutel valitsustevahelise läbirääkimistekogu ja istungitevaheliste töörühmade koosolekute ajal.

Läbirääkimiste tulemustest teavitati Euroopa Parlamenti.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Protokollis on esitatud keerukas meetmete ja eeskirjade kogum. Protokolli põhieesmärk on aidata kaasa tubaka tarbimise leviku vähendamise üldistele püüdlustele, võideldes tubakatoodete ja tootmisseadmete ebaseadusliku kaubanduse kõikide vormidega. Seda eesmärki üritatakse saavutada mitme võrdselt tähtsa ja üksteist täiendava meetmekogumi abil. Meetmed kuuluvad erinevatesse ELi tegevusvaldkondadesse, mille alajaotuse võib esitada järgmiselt:

a) tubakatoodete tootmine, esitlemine ja müük;

b) ühtlustatud maksustamine ja seotud eeskirjad:

c) tollikontroll ja -koostöö, sealhulgas tolliküsimustes osutatava vastastikuse haldusabi kaudu;

d) kuritegude määratluste lähendamine, õigusalane koostöö kriminaalasjades ja politseikoostöö.

Konkreetsed sätted kuuluvad tavaliselt ühe või mõnel juhul mitme nimetatud punkti alla. Sellest tulenevalt on ELil kõnealustes küsimustes välispädevus. Mõnel juhul on tegemist ainupädevusega kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping”) artikliga 3.

Seoses punktiga a sisaldab protokoll selliste ELi toimimise lepingu artiklil 114 põhinevate ELi õigusaktidega hõlmatud sätteid, milles käsitletakse jälgimist ja päritolu kindlakstegemist,

müüki interneti, telekommunikatsioonisüsteemide ja muude areneva tehnoloogia lahenduste abil.

Seoses punktiga b sisaldab protokoll sätteid, mis on hõlmatud ELi toimimise lepingu artiklil 113 põhinevate ELi õigusaktidega kaudse maksustamise, eeskätt litsentsimise, registrite pidamise, tollimaksuvaba müügi ja halduskoostöö kohta.

Seoses punktiga c sisaldab protokoll selliste ELi toimimise lepingu artiklitel 33 ja 207 põhinevate kehtivate ELi õigusaktidega hõlmatud sätteid, milles käsitletakse tubakatoodete ja toomisseadmete rahvusvahelise transiidi või ümberlaadimise suhtes kehtivaid kontrolli- ja järelevalvemeetmeid ning rahvusvahelist koostööd (sh vastastikust haldusabi).

Protokollis on ka sätted, milles määratletakse ebaseaduslik tegevus, mida konventsiooniosalised võivad käsitada kas kuriteona või muu süüteona. Muud süüteod kuuluvad punktides a–c kirjeldatud ELi tegevusvaldkondadesse.

Eespool nimetatud küsimused kuuluvad ELi toimimise lepingu neljanda osa II ja VII jaotise ning viienda osa II jaotise alla. Seetõttu tuleks protokolli selliste sätete puhul, mis ei kuulu ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise alla, allkirjastada protokoll liidu nimel eraldi nõukogu otsusena, mille kohta tuleb esitada eraldi ettepanek.

Seoses punktiga d sisaldab protokoll selliste kehtivate ELi õigusaktidega hõlmatud sätteid, milles käsitletakse kuritegude määratluste lähendamist, õiguskaitsealast koostööd ja õigusalast koostööd kriminaalasjades (vastavalt ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise 4. ja 5. peatükk). ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise puhul kehtib erikord, sest Taani, Ühendkuningriik ja Iirimaa ei osale kõnealuse jaotise meetmetes. Ent Ühendkuningriigil ja Iirimaal on võimalus osaleda meetmete vastuvõtmises ja nende kohaldamises.

Protokollis on ka sätted, milles määratletakse ebaseaduslik tegevus, mida konventsiooniosalised võivad käsitada kas kuriteona või muu süüteona, määrates sealhulgas kindlaks nii füüsiliste kui ka juriidiliste isikute vastutuse. Kuritegude valdkonnas on ELil pädevus ELi toimimise lepingu artikli 83 alusel. Ebaseadusliku tegevuse alla kuulub ka kuriteona käsitatava ebaseadusliku tegevuse teel saadud tulu pesemine. Vastavalt nõukogu 26. juuni 2001. aasta raamotsusele 2001/500/JSK[2] (milles käsitletakse rahapesu ning kuriteovahendite ja kuritegelikul teel saadud tulu kindlakstegemist, uurimist, blokeerimist, arestimist ja konfiskeerimist) tagavad liikmesriigid, et teatavate rahapesu kuritegude eest määratakse kriminaalkaristused.

Protokollis esitatakse meetmed seoses õigusalase koostööga kriminaalasjades (vastastikune õigusabi ja väljaandmine). ELil on selles valdkonnas pädevus ELi toimimise lepingu artikli 82 lõike 1 alusel. Vastavalt nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsusele 2002/584/JSK[3] (Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta) võivad liikmesriigid teatavate tingimuste korral anda välja vahistamismääruse teatavate otsuses määratletud süütegude eest, nagu pettus ja kuritegelikus ühenduses osalemine. Nõukogu 22. juuli 2003. aasta raamotsuses 2003/577/JSK[4] (vara või tõendite arestimise otsuste täitmise kohta Euroopa Liidus) on sätestatud eeskirjad, mille alusel liikmesriik tunnustab ja täidab oma territooriumil arestimisotsust, mille mõne teise liikmesriigi õigusasutus on kriminaalmenetluse raames teinud tõendite hankimiseks või vara edaspidiseks konfiskeerimiseks. Nõukogu 6. oktoobri 2006. aasta raamotsuses 2006/783/JSK[5] (konfiskeerimisotsuste suhtes vastastikuse tunnustamise põhimõtte kohaldamise kohta) on

[2] EÜT L 172, 5.7.2001, lk 1.
[3] EÜT L 190, 18.7.2002, lk 1.
[4] ELT L 196, 2.8.2003, lk 45.
[5] ELT L 328, 2.11.2006, lk 59.

kehtestatud eeskirjad, mille alusel liikmesriik tunnustab ja täidab oma territooriumil mõne teise liikmesriigi kriminaalasjades pädeva kohtu tehtud konfiskeerimisotsust. Euroopa Liidu lepingu artikli 34 kohaselt kehtestatud nõukogu konventsiooniga Euroopa Liidu liikmesriikide vahelise vastastikuse õigusabi kohta kriminaalasjades[6] täiendatakse juba kehtivaid õigusakte, mida on kirjeldatud nimetatud dokumendi artiklis 1, ja hõlbustatakse nende kohaldamist. Vastastikust abi võib osutada menetlustes, mille on algatanud haldusasutus sellise teo suhtes, mille eest on liikmesriigi seaduse alusel ette nähtud kohaldada karistust taotluse esitanud või taotluse saanud riigis või mõlemas, eeldusel, et tegemist on õigusrikkumisega, mille suhtes võib alustada kriminaalmenetlust kohtus, millel on jurisdiktsioon konkreetselt kriminaalasjades. Vastastikust abi võib osutada ka kriminaalmenetluse ja sellise menetluse puhul, mis on seotud süütegude või õigusrikkumistega, mille eest abi taotlevas liikmesriigis võib vastutusele võtta juriidilise isiku.
Protokollis sätestatakse kriminaalasjades tehtavat politsei- ja tollikoostööd käsitlevad meetmed, mis kuuluvad ELi pädevusse ELi toimimise lepingu artikli 87 lõike 2 alusel. Nõukogu 30. novembri 2009. aasta otsus 2009/917/JSK[7] (infotehnoloogia tollialase kasutamise kohta) on siseriiklike õigusaktide tõsiste rikkumiste ennetamisele, uurimisele ja kohtulikule menetlemisele kaasaaitamiseks ette nähtud tolliinfosüsteemi loomise ja kasutamise õiguslik alus. Vastavalt nõukogu 18. detsembri 1997. aasta aktile 98/C 24/01 (millega koostatakse Euroopa Liidu lepingu artiklil K.3 põhinev konventsioon tolliasutuste vastastikuse abi ja koostöö kohta)[8] annavad liikmesriigid oma tolliasutuste kaudu vastastikku abi ning teevad omavahel koostööd, et ennetada ja tuvastada siseriiklike tollialaste sätete rikkumisi ning menetleda ja karistada ühenduse ja siseriiklike tollialaste sätete rikkumisi. Konventsiooni kohaselt on piiriülene koostöö lubatud rikkumiste ennetamiseks, eeluurimiseks ja menetlemiseks juhul, kui toimub ebaseaduslik piiriülene kauplemine maksustamisele kuuluvate kaupadega eesmärgiga hoiduda maksude tasumisest või saada õigusvastaselt riiklikke impordi- või eksporditoetusi, kui sellise kauplemise ulatus ja kaasnev oht maksude ja toetuste valdkonnas põhjustaks Euroopa ühenduste või liikmesriikide eelarvetes märkimisväärset kahju (artikkel 19).

Nõukogu 18. detsembri 2006. aasta raamotsuses 2006/960/JSK[9] (Euroopa Liidu liikmesriikide õiguskaitseasutuste vahelise teabe ja jälitusteabe vahetamise lihtsustamise kohta) („Rootsi algatus”) on sätestatud eeskirjad, mille alusel liikmesriikide õiguskaitseasutused saavad tõhusalt ja kiirelt vahetada olemasolevat teavet ja jälitusteavet, et korraldada uurimist kriminaalasjades või jälitusmenetlust.

Seega on ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise puhul ELi jaoks protokollile allakirjutamise õiguslikuks aluseks artikli 82 lõige 1, artikkel 83 ja artikli 87 lõige 2.

---

6 Nõukogu akt 2000/C 197/01, 29. mai 2000, millega kehtestatakse Euroopa Liidu lepingu artikli 34 kohane konventsioon Euroopa Liidu riikide vahelise vastastikuse õigusabi kohta kriminaalasjades (EÜT C 197, 12.7.2000, lk 1).

7 ELT L 323, 10.7.2009, lk 20.

8 EÜT L 24, 23.1.1998, lk 1.

9 ELT L 386, 29.12.2006, lk 89.

2013/0260 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni juurde kuuluva tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise protokolli Euroopa Liidu nimel allkirjastamise kohta seoses protokolli nende sätetega, mis kuuluvad Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise alla

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 82 lõiget 1, artiklit 83 ja artikli 87 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) 22. oktoobril 1999 volitas nõukogu komisjoni Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) kontekstis läbi rääkima tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni ja sellega seotud protokollide küsimuses. Nõukogu muutis kõnealust volitust 21. aprillil 2001 ja seoses tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise protokolliga (edaspidi „protokoll") 20. detsembril 2007. Komisjon pidas läbirääkimisi nõukogu vastu võetud läbirääkimisjuhiseid järgides ja läbirääkimised lõppesid edukalt protokolli vastuvõtmisega tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni osaliste viiendal konverentsil 12. novembril 2012 Korea Vabariigis Soulis.

(2) Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni sõlmimine kiideti ühenduse nimel heaks nõukogu 2. juuni 2004. aasta otsusega 2004/513/EÜ (Maailma Tervishoiuorganisatsiooni tubakatoodete tarbimise piiramist käsitleva raamkonventsiooni sõlmimise kohta)[10] ning see on Euroopa Liidu jaoks protokolliga ühinemise tingimus.

(3) Protokolli näol on tegemist olulise toetusega rahvusvahelistele püüdlustele kõrvaldada kõik tubakatoodete ebaseadusliku kaubanduse vormid, mis on tubaka tarbimise leviku vähendamise tähtis osa.

(4) [Aluslepingutele lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1, 2, 3 ja 4 kohaselt on Ühendkuningriik teatanud oma soovist osaleda käesoleva otsuse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.] VÕI [Ilma et see piiraks aluslepingutele lisatud protokolli nr 21 (Ühendkuningriigi seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 4 kohaldamist, ei osale Ühendkuningriik käesoleva otsuse vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.]

(5) [Aluslepingutele lisatud protokolli nr 21 (Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artiklite 1, 2, 3 ja 4 kohaselt on Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva direktiivi vastuvõtmisel ja kohaldamisel.] VÕI

[10] ELT L 312, 15.6.2004, lk 8.

[Ilma et see piiraks aluslepingutele lisatud protokolli nr 21 (Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 4 kohaldamist, ei osale Iirimaa käesoleva direktiivi vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.]

(6) Aluslepingutele lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolli (nr 22) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva otsuse vastuvõtmisel, mistõttu see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(7) Seoses Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise reguleerimisalasse kuuluvate protokolli sätetega tuleks protokollile Euroopa Liidu nimel alla kirjutada.

(8) Seoses Euroopa Liidu toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise reguleerimisalast väljajäävate protokolli sätetega tuleks protokollile Euroopa Liidu nimel alla kirjutada eraldi nõukogu otsuse alusel,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga kiidetakse Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni juurde kuuluva tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise tõkestamise protokolli allakirjastamine Euroopa Liidu nimel heaks tingimusel, et see protokoll sõlmitakse.

Allkirjastatava protokolli tekst on lisatud käesolevale otsusele.

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse niivõrd, kuivõrd protokolli sätted kuuluvad ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotise reguleerimisalasse.

Artikkel 3

Nõukogu peasekretariaat annab lepingu läbirääkija nimetatud isikule täisvolituse protokollile allakirjutamiseks, tingimusel et protokoll sõlmitakse.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

Lisa

TUBAKATOODETEGA EBASEADUSLIKU KAUPLEMISE TÕKESTAMISE PROTOKOLL

Preambul

Käesoleva protokolli osalised,

võttes arvesse, et 21. mail 2003 võttis viiekümne kuues maailma terviseassamblee konsensusega vastu Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni, mis jõustus 27. veebruaril 2005,

tõdedes, et Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsioon on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni üks kõige kiiremini ratifitseeritud lepinguid ja peamine vahend Maailma Terviseorganisatsiooni eesmärkide saavutamiseks,

meenutades Maailma Terviseorganisatsiooni põhikirja preambulit, milles on sätestatud, et inimese üks põhiõigustest on omada võimalikult head terviseseisundit, sõltumata rassist, usust, poliitilistest vaadetest ning majanduslikest ja sotsiaalsetest tingimustest,

olles ka otsustanud pidada esmatähtsaks oma õigust kaitsta rahva tervist,

tundes suurt muret selle üle, et ebaseaduslik kauplemine tubakatoodetega aitab kaasa tubakaepideemia levikule; see on ülemaailmne probleem, millel on rasked tagajärjed rahva tervisele, ning nõuab tõhusat, asjakohast ja ulatuslikku reageerimist riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil,

tõdedes veel, et ebaseaduslik kauplemine tubakatoodetega õõnestab hinna- ja maksumeetmeid, mis peaksid kaasa aitama tubaka tarbimise leviku vähendamisele, suurendades seeläbi tubakatoodete kättesaadavust ja taskukohasust,

olles tõsiselt mures kahjustava toime pärast, mis ebaseaduslikult kaubeldavate tubakatoodete parema kättesaadavuse ja taskukohasuse tõttu avaldub rahva tervisele ja heaolule, eeskätt noortele, vaestele jt haavatavatele rühmadele,

olles tõsiselt mures tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise ebaproportsionaalse majandusliku ja sotsiaalse mõju pärast arenguriikidele ning üleminekuriikidele,

olles teadlik vajadusest arendada välja teaduslik, tehniline ja institutsiooniline suutlikkus, et kavandada ja rakendada sobilikke riiklikke, piirkondlikke ja rahvusvahelisi meetmeid tubakatoodete ebaseadusliku kaubanduse kõikide vormide kõrvaldamiseks,

tunnistades, et protokolliosaliste võimekuse suurendamiseks (eeskätt arenguriikides ja üleminekuriikides) tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise kõikide vormide kõrvaldamisel on väga tähtis võimaldada neile ligipääs vahenditele ja asjakohasele tehnoloogiale,

tunnistades ka seda, et kuigi vabatsoonid luuakse seadusliku kaubanduse hõlbustamiseks, on neid kasutatud selleks, et tubakatoodetega ebaseaduslik kauplemine hõlpsamalt üleilmseks muuta, seda nii seoses salakauba ebaseadusliku transiidi kui ka ebaseaduslike tubakatoodete tootmisega,

tõdedes samuti, et ebaseaduslik kauplemine tubakatoodetega õõnestab protokolliosaliste majandust ning avaldab kahjulikku mõju nende stabiilsusele ja turvalisusele,

olles teadlik sellest, et ebaseaduslik kauplemine tubakatoodetega annab rahalist tulu, mida kasutatakse piiriülese kuritegevuse rahastamiseks ja mis segab seega valitsuse eesmärkide täitmist,

tõdedes, et ebaseaduslik kauplemine tubakatoodetega nõrgendab tervishoiueesmärke, avaldab lisasurvet tervishoiusüsteemidele ja tähendab protokolliosaliste majandusele saamata jäänud tulusid,

pidades silmas Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni artikli 5 lõiget 3, kus konventsiooniosalised nõustuvad oma rahvatervise poliitika kehtestamisel ja rakendamisel tubaka tarbimise vähendamisega seoses kaitsma oma poliitikat tubakatööstuse ärihuvide ja teiste seaduspäraste huvide eest kooskõlas riigi õigusega,

rõhutades vajadust olla valvel tubakatööstuse pingutuste suhtes õõnestada või kahjustada tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise vastu võitlemise strateegiaid ning vajadust olla informeeritud tubakatööstuse tegevusest, millel on kahjulik mõju tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise vastu võitlemise strateegiatele,

pidades silmas Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni artikli 6 lõiget 2, millega julgustatakse konventsiooniosalisi vajaduse korral keelama või piirama maksu- ja tollimaksuvabade tubakatoodete müüki ja/või importi riigipiiri ületavatele reisijatele,

lisaks tõdedes, et rahvusvaheliselt transiidina veetavate või ümberlaaditavate tubakatoodete ja tubaka puhul leitakse sageli võimalus ebaseaduslikuks kauplemiseks,

võttes arvesse, et tõhusad meetmed tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise ennetamisel ja selle vastu võitlemisel eeldavad terviklikku rahvusvahelist lähenemisviisi ja tihedat koostööd kõikides ebaseadusliku kaubanduse aspektides, hõlmates vajaduse korral ebaseaduslikku kauplemist tubaka, tubakatoodete ja tootmisseadmetega,

meenutades ja rõhutades teiste selliste asjakohaste rahvusvaheliste kokkulepete tähtsust, nagu rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioon, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni korruptsioonivastane konventsioon, narkootiliste ja psühhotroopsete ainete ebaseadusliku ringluse vastane Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioon, ning nende konventsioonide osaliste kohustust kohaldada vajaduse korral kõnealuste konventsioonide asjakohaseid sätteid tubaka, tubakatoodete ja tootmisseadmetega ebaseadusliku kauplemise suhtes; *julgustades* neid protokolliosalisi, kes pole veel kõnealuste kokkulepete osalised, kaaluma nendega ühinemist,

tunnistades vajadust kujundada välja tõhustatud koostöö Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni sekretariaadi ning ÜRO uimastite ja kuritegevuse vastu võitlemise büroo, Maailma Tolliorganisatsiooni ja vajaduse korral teiste asutuste vahel,

meenutades Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni artiklit 15, milles konventsiooniosalised tunnistavad muu hulgas, et tubakatoodete ebaseadusliku kaubanduse kõikide vormide, sealhulgas salakaubanduse ja keelatud tootmise kõrvaldamine on oluline tubaka tarbimise leviku vähendamiseks,

võttes arvesse, et käesoleva protokolliga ei üritata lahendada intellektuaalomandi õigustega seotud küsimusi, ning

olles veendunud, et Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni täiendamine põhjaliku protokolliga on jõuline ja tõhus vahend tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise ja selle raskete tagajärgedega võitlemiseks,

on kokku leppinud järgmises:

I OSA. SISSEJUHATUS

Artikkel 1

Mõisted

1. „Vahendamine” – lepinguid, ostu või müüki käsitlevatel läbirääkimistel teiste isikute esindajana osalemine, saades selle eest honorari või vahendustasu.

2. „Sigaret” – sigaretipaberisse pakendatud peeneks lõigatud tubaka rull, mis on ette nähtud suitsetamiseks. Siia ei kuulu piirkonnaspetsiifilised tooted, nagu *bidi*, *ang hoon* vm tooted, mida saab keerata paberisse või lehtedesse. Artiklis 8 tähendab „sigaret” ka peeneks hakitud ise kokkurullitavat tubakat sigareti valmistamiseks.

3. „Konfiskeerimine” – vara alaline äravõtmine kohtu või muu pädeva asutuse otsuse alusel.

4. „Kontrollialune saadetis” – meetod, mis võimaldab suunata ebaseaduslikud või kahtlased saadetised ühe või enama riigi territooriumilt välja, selle territooriumi kaudu või selle territooriumile asjaomase riigi pädevate asutuste teadmisel ja järelevalve all, eesmärgiga uurida süütegu ja tuvastada süüteo toimepanekuga seotud isikud.

5. „Vabatsoon” – protokolliosalise territooriumi osa, kuhu toodud kaupu käsitatakse impordimaksude ja -tasude seisukohalt üldiselt nii, nagu asuks see tsoon väljaspool tolliterritooriumi.

6. „Ebaseaduslik kauplemine” – seadusega keelatud tegevus, mis on seotud tootmise, veo, vastuvõtmise, omandamise, jaotuse, müügi või ostuga, samuti tegevus, millega soodustatakse ebaseaduslikku kauplemist.

7. „Litsents” – luba, mille pädev asutus on väljastanud pärast seda, kui talle on esitatud nõutav avaldus või muud dokumendid.

8. a) „Tootmisseadmed” – seadmestik, mis on kavandatud või kohandatud vaid tubakatoodete tootmiseks ja moodustab tootmisprotsessi lahutamatu osa[11].

b) „Seadme osa” – tubakatoodete tootmisseadmetega seoses mis tahes eristatav osa, mis on eriomane tubakatoodete tootmiseks kasutatavatele seadmetele.

9. „Protokolliosaline” – käesoleva protokolli osaline, v.a juhul, kui kontekstist tuleneb teisiti.

10. „Isikuandmed” – kõik andmed tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta.

11. „Piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon” – suveräänsetest riikidest koosnev organisatsioon, kellele tema liikmesriigid on andnud pädevuse mitmes valdkonnas ning volituse teha nendes valdkondades liikmesriikidele siduvaid otsuseid[12].

12. „Tarneahel” – hõlmab tubakatoodete ja tootmisseadmete tootmist, importi või eksporti ning seda võib protokolliosalise vastava otsuse alusel vajaduse korral laiendada ühele või enamale järgmistest toimingutest:

a) tubakatoodete jaemüük;

b) tubakatoodete kasvatamine (v.a juhul, kui seda teevad traditsioonilised väikekasvatajad ja -põllumajandustootjad);

c) tubakatoodete või tootmisseadmete transport kaubanduslikes kogustes;

---

[11] Protokolliosalised võivad sellega seoses lisada vajaduse korral viite Maailma Tolliorganisatsiooni kaupade kirjeldamise ja kodeerimise harmoneeritud süsteemile.

[12] Kui on asjakohane, viidatakse riigile kui piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonile.

d) tubaka ja tubakatoodete ning tootmisseadmete hulgimüük, vahendamine, ladustamine või turustamine.

13. „Tubakatooted” – täielikult või osaliselt lehttubakast kui toormaterjalist valmistatud tooted, mis on ette nähtud suitsetamiseks, imemiseks, närimiseks või nuusktubakana kasutamiseks.

14. „Jälgimine ja päritolu kindlakstegemine” – tarneahelas kaubaartiklite teekonna või liikumise süsteemne järelevalve ja uuesti fikseerimine, mida teostavad pädevad asutused või nende nimel tegutsevad isikud, nagu on üldjoontes kirjeldatud artiklis 8.

Artikkel 2

Protokolli ning teiste lepingute ja õigusaktide vaheline seos

1. Käesoleva protokolli suhtes kohaldatakse Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni sätteid, mis kehtivad selle protokollide suhtes.

2. Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni artiklis 2 nimetatud lepingutüüpidega ühinenud protokolliosalised teatavad raamkonventsiooni sekretariaadi kaudu vastavatest lepingutest protokolliosaliste koosolekule.

3. Käesoleva protokolli sätted ei mõjuta ühegi protokolliosalise õigusi ja kohustusi, mis tulenevad mõnest muust selle protokolliosalise jaoks kehtivast rahvusvahelisest konventsioonist, lepingust või rahvusvahelisest kokkuleppest, mida see osaline peab tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise kõrvaldamise saavutamise seisukohast mõjusamaks.

4. Käesoleva protokolli sätted ei mõjuta protokolliosaliste muid rahvusvahelisest õigusest (sh rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioonist) tulenevaid õigusi ja kohustusi.

Artikkel 3

Eesmärk

Käesoleva protokolli eesmärk on kõrvaldada kõik tubakatoodete ebaseadusliku kaubanduse vormid kooskõlas Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni artikli 15 tingimustega.

II OSA. ÜLDISED KOHUSTUSED

Artikkel 4

Üldised kohustused

1. Lisaks Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni artikli 5 sätetele teevad protokolliosalised järgmist:

a) võtavad tõhusad meetmed, mille eesmärk on käesoleva protokolliga hõlmatud kauba tarneahela kontrollimine ja reguleerimine, ning rakendavad neid selleks, et ennetada, ära hoida, avastada ja uurida ebaseaduslikku kauplemist kõnealuse kaubaga ning esitada vastavad süüdistused; protokolliosalised teevad seejuures üksteisega koostööd;

b) võtavad kooskõlas oma siseriikliku õigusega kõik vajalikud meetmed, et suurendada selliste riigi pädevate ametiasutuste ja teenistuste tõhusust, kes vastutavad käesoleva protokolliga hõlmatud kauba ebaseadusliku kaubanduse kõikide vormide kõrvaldamisega seotud ennetamis-, ärahoidmis-, avastamis- ja uurimistoimingute ning süüdistuste esitamise eest (sh toll ja politsei);

c) võtavad tõhusad meetmed, millega lihtsustatakse või võimaldatakse tehnilist ja rahalist abi, suutlikkuse suurendamist ja rahvusvahelist koostööd eesmärgiga saavutada käesoleva protokolli eesmärgid, tagada käesoleva protokolli alusel vahetatava teabe kättesaadavus pädevatele asutustele ja kindlustada turvaline teabevahetus nende asutustega;

d) teevad üksteisega tihedat koostööd vastavalt oma riigi asjakohastele õigus- ja haldussüsteemidele eesmärgiga suurendada õiguskaitse tõhusust ebaseadusliku tegevusega (sh käesoleva protokolli artikli 14 kohaselt kindlaks määratud kuritegudega) võitlemiseks;

e) teevad vajaduse korral koostööd ning suhtlevad asjakohaste piirkondlike ja rahvusvaheliste valitsustevaheliste organisatsioonidega käesoleva protokolliga hõlmatud teabe turvalise vahetamise[13] raames, et tagada käesoleva protokolli tõhus rakendamine;

f) teevad oma käsutuses olevate vahendite ja ressursside piires koostööd, et kaasata rahalisi vahendeid käesoleva protokolli tõhusaks rakendamiseks kahe- ja mitmepoolsete rahastamismehhanismide kaudu.

2. Täites oma protokollist tulenevaid kohustusi, tagavad protokolliosalised suurima võimaliku läbipaistvuse kõikides suhetes, mis võivad neil tubakatööstusega olla.

Artikkel 5

Isikuandmete kaitse

Protokolliosalised kaitsevad käesolevat protokolli rakendades kõikide isikute isikuandmeid – olenemata nende kodakondsusest või elukohast – kooskõlas siseriikliku õigusega, pidades silmas rahvusvahelisi isikuandmete kaitset käsitlevaid standardeid.

III OSA. TARNEAHELA KONTROLLIMINE

Artikkel 6

Litsentside väljastamise või samaväärne heakskiidu- või kontrollisüsteem

1. Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni eesmärkide saavutamiseks ning ebaseadusliku tubakatoodete ja tootmisseadmetega kauplemise kõrvaldamiseks lubavad protokolliosalised mis tahes füüsilistel ja juriidilistel isikutel teostada mis tahes järgmisi toiminguid üksnes pädeva asutuse väljastatud litsentsi või samaväärse heakskiidu (edaspidi „litsents”) alusel või rakendatava kontrollisüsteemi kohaselt kooskõlas siseriikliku õigusega:

a) tubakatoodete ja tootmisseadmete tootmine ning

[13] Turvaline teabevahetus kahe protokolliosalise vahel on kaitstud pealtkuulamise ja rikkumise (võltsimise) eest. Teisisõnu ei tohi kolmandatel isikutel olla võimalik lugeda või muuta kahe protokolliosalise vahel vahetatavat teavet.

b) tubakatoodete ja tootmisseadmete import või eksport.

2. Protokolliosalised kohustuvad tagama asjakohases ulatuses ja juhul, kui tegevus pole keelatud siseriikliku õigusega, järgmiste toimingutega tegelevate füüsiliste või juriidiliste isikute litsentsimise:

a) tubakatoodete jaemüük;

b) tubaka kasvatamine (v.a juhul, kui seda teevad traditsioonilised väikekasvatajad ja -põllumajandustootjad);

c) tubakatoodete või tootmisseadmete transport kaubanduslikes kogustes;

d) tubaka ja tubakatoodete ning tootmisseadmete hulgimüük, vahendamine, ladustamine või turustamine.

3. Tõhusa litsentsimissüsteemi tagamiseks teevad protokolliosalised järgmist:

a) moodustavad või määravad pädeva(d) asutuse(d), kes vastutab (vastutavad) lõikes 1 nimetatud toimingute teostamiseks vajalike litsentside väljastamise, uuendamise, peatamise ja/või tühistamise eest käesoleva protokolli sätete kohaselt ja kooskõlas oma siseriikliku õigusega;

b) nõuavad, et igas litsentsitaotluses oleks esitatud taotleja kohta kogu nõutav teave, mis peaks vajaduse korral hõlmama järgmist:

i) füüsilisest isikust taotleja puhul tema identimisandmed, sealhulgas ees- ja perekonnanimi, kaubanduslik nimetus, ettevõtte registreerimisnumber (olemasolu korral), kehtivad maksukohustuslasena registreerimise numbrid (olemasolu korral) ja kogu muu identimist võimaldav teave;

ii) juriidilise isiku puhul selle identimisandmed, sealhulgas täielik juriidiline nimi, ametlik nimetus, kaubanduslik nimetus, ettevõtte registreerimisnumber, asutamiskuupäev ja -koht, peakorteri asukoht ja peamine tegevuskoht, kehtivad maksukohustuslasena registreerimise numbrid, põhikirja või võrdväärsete dokumentide koopiad, ettevõtte tütarettevõtjad, direktorite ja kõikide ametlike esindajate nimed, sealhulgas kogu muu identimist võimaldav teave;

iii) tootmisüksus(t)e täpne asukoht, laohoone asukoht ja taotleja juhitava ettevõtte tootmisvõimsus;

iv) taotlusega hõlmatud tubakatoodete ja tootmisseadmete üksikasjad, nagu toote kirjeldus, nimetus, registreeritud kaubamärk (olemasolu korral), tootedisain, tootemark, mudel või liik ja tootmisseadmete seerianumber;

v) selle koha kirjeldus, kuhu tootmisseadmed paigaldatakse ja kus neid kasutatakse;

vi) dokumendid või tõend karistusregistrist;

vii) täielik teave nende pangakontode kohta, mida kavatsetakse kasutada asjaomasteks tehinguteks, ja muud asjakohased makseandmed;

viii) tubakatoodete kavandatud kasutuse ja müügituru kirjeldus, pöörates eritähelepanu selle tagamisele, et tubakatoote tootmise või tarnimise ulatus vastaks mõistlikult eeldatavale nõudlusele;

c) jälgivad ja koguvad vajaduse korral litsentsitasusid, mida on võimalik sisse nõuda, ning kaaluvad nende kasutamist litsentsimissüsteemi tõhusaks haldamiseks ja

jõustamiseks või rahvatervise või muu seotud tegevuse heaks kooskõlas siseriikliku õigusega;

d) võtavad asjakohased meetmed, et ennetada, avastada ja uurida ebaseaduslikke või petturlikke tavasid litsentsimissüsteemi toimimisel;

e) rakendavad vajaduse korral selliseid meetmeid nagu litsentside korrapärane läbivaatamine, uuendamine, kontrollimine või audit;

f) kehtestavad vajaduse korral litsentside kehtivusaja piirangu ja nõuavad seejärel uue taotluse esitamist või taotluse andmete ajakohastamist;

g) kohustavad kõiki litsentsi omavaid füüsilisi ja juriidilisi isikuid teatama pädevale asutusele ette kõikidest oma ettevõtte asukoha muutustest või litsentsiga hõlmatud tegevusega seotud teabe olulistest muudatustest;

h) kohustavad kõiki litsentsi omavaid füüsilisi ja juriidilisi isikuid teatama asjakohasele pädevale asutusele kõikidest tootmisseadmete soetamistest ja võõrandamistest;

i) tagavad, et kõik vastavad tootmisseadmed või seadme osad hävitatakse pädeva asutuse järelevalve all.

4. Protokolliosalised tagavad, et ühtki litsentsi ei omistata ega/või anta üle ilma litsentsitaotlejalt lõikes 3 viidatud asjakohast teavet saamata ja pädeva asutuse eelneva heakskiiduta.

5. Viis aastat pärast käesoleva protokolli jõustumist tagab protokolliosaliste koosolek oma järgmisena toimuval istungil, et korraldatakse tõenditel põhinev uuring selgitamaks välja, kas esineb tubakatoodete tootmisele olemuslikke ja kindlakstehtavaid põhisisendeid, mille suhtes saab rakendada tõhusat kontrollimehhanismi. Nimetatud uuringu põhjal kaalub protokolliosaliste koosolek asjakohaseid meetmeid.

Artikkel 7

Hoolsusmeetmed

1. Protokolliosalised nõuavad kooskõlas oma siseriikliku õigusega ja Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni eesmärkidega, et kõik tubaka, tubakatoodete ja tootmisseadmete tarneahelasse kaasatud füüsilised ja juriidilised isikud teeksid järgmist:

a) rakendaksid enne ärisuhete loomist ja ärisuhete kestel hoolsusmeetmeid;

b) jälgiksid oma klientide müügitegevust tagamaks, et kogused vastavad kõnealuste toodete nõudlusele kavandatud müügiturul ja et neid kasutatakse kavandatud eesmärgil;

c) edastavad pädevale asutusele kõik tõendid selle kohta, et klient on seotud tegevusega, mis on vastuolus tema protokollist tulenevate kohustustega.

2. Lõike 1 kohased hoolsusmeetmed hõlmavad kooskõlas siseriikliku õiguse ja Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni eesmärkidega vajaduse korral muu hulgas nõudeid kliendi isiku kindlakstegemiseks, näiteks sellise teabe saamist ja ajakohastamist, mis on seotud järgmisega:

a) teave selle kohta, et füüsilisel või juriidilisel isikul on artikli 6 kohane litsents;

b) füüsilisest isikust kliendi puhul tema identimisandmed, sealhulgas ees- ja perekonnanimi, kaubanduslik nimetus, ettevõtte registreerimisnumber (olemasolu korral), kehtivad maksukohustuslasena registreerimise numbrid (olemasolu korral) ja tõend tema isikut tõendava dokumendi nõuetekohasuse kohta;

c) juriidilise isiku puhul selle identimisandmed, sealhulgas täisnimi, kaubanduslik nimetus, ettevõtte registreerimisnumber, asutamiskuupäev ja -koht, peakorteri asukoht ja peamine tegevuskoht, kehtivad maksukohustuslasena registreerimise numbrid, põhikirja või võrdväärsete dokumentide koopiad, ettevõtte tütarettevõtjad, direktorite ja kõikide ametlike esindajate nimed, sealhulgas esindajate nimed ja tõend nende isikut tõendavate dokumentide nõuetekohasuse kohta;

d) tubaka, tubakatoodete ja tootmisseadmete kavandatud kasutuse ja müügituru kirjeldus;

e) selle koha kirjeldus, kuhu tootmisseadmed paigaldatakse ja kus neid kasutatakse.

3. Lõike 1 kohased hoolsusnõuded võivad hõlmata nõudeid kliendi isiku kindlakstegemiseks, näiteks sellise teabe saamist ja ajakohastamist, mis on seotud järgmisega:

a) dokumendid või tõend karistusregistrist;

b) teave selliste pangakontode kohta, mida kavatsetakse kasutada asjaomasteks tehinguteks.

4. Protokolliosalised võtavad lõike 1 punktis c edastatud teabe alusel kõik vajalikud meetmed, et tagada vastavus käesolevast protokollist tulenevatele kohustustele; see võib muu hulgas tähendada, et protokolliosalise jurisdiktsioonis omistatakse kliendile siseriiklikus õiguses esitatud määratluse kohaselt blokeeritud kliendi staatus.

Artikkel 8

Jälgimine ja päritolu kindlakstegemine

1. Eesmärgiga veelgi enam kaitsta tarneahelat ja aidata kaasa tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise uurimisele, nõustuvad protokolliosalised kehtestama viie aasta jooksul pärast käesoleva protokolli jõustumist jälgimis- ja päritolu kindlakstegemise süsteemi, mille moodustavad riiklikud ja/või piirkondlikud jälgimise ja päritolu kindlakstegemise süsteemid ning Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni sekretariaadi juures asuv ja kõikide protokolliosaliste jaoks juurdepääsetav ülemaailmne teabevahetuskeskus, mis võimaldab protokolliosalistel teha päringuid ja saada asjakohast teavet.

2. Protokolliosalised kehtestavad kooskõlas käesoleva artikliga jälgimis- ja päritolu kindlakstegemise süsteemi, mida protokolliosalised rakendavad kõikide nende territooriumil toodetud või sinna imporditud tubakatoodete suhtes, võttes arvesse oma riigile või piirkonnale eriomaseid vajadusi ja nende käsutuses olevat parimat tava.

3. Tõhusa jälgimise ja päritolu kindlakstegemise võimaldamiseks nõuab iga protokolliosaline, et sigarettide puhul viie aasta jooksul ja muude tubakatoodete puhul kümne aasta jooksul pärast käesoleva protokolli jõustumist vastava protokolliosalise suhtes kinnitatakse tarbija- ja välispakenditele ainulaadsed ja turvalised identifitseerimismärgid, mida ei ole võimalik eemaldada (edaspidi „ainulaadsed identifitseerimismärgid”), näiteks koodid või templid, või et need moodustavad osa tarbija- ja välispakenditest.

4.1. Lõike 3 kohaldamiseks nõuavad protokolliosalised jälgimis- ja päritolu kindlakstegemise süsteemi osana, et kas otse või lingi kaudu oleks kättesaadav järgmine teave, mis aitab

protokolliosalistel teha kindlaks tubakatoodete päritolu ja vajaduse korral ebaseaduslikku kaubandusse sattumise etapp ning jälgida ja kontrollida tubakatoodete liikumist ning nende õiguslikku seisundit:

a) tootmiskuupäev ja -koht;

b) tootmisasutus;

c) toote tootmiseks kasutatud masin;

d) tootmisvahetus või tootmise aeg;

e) esimese sellise kliendi nimi, arveandmed, tellimusnumber ja maksmisandmed, kes ei ole tootjaga seotud;

f) jaemüügi jaoks ette nähtud turg;

g) toote kirjeldus;

h) ladustamine ja vedu;

i) iga teadaoleva järgneva ostja identimisandmed;

j) kavandatav veoteekond, veokuupäev, veo sihtkoht, väljumiskoht ja vastuvõtja.

4.2. Punktides a, b, g ja vajaduse korral punktis f viidatud teave on ainulaadsete identifitseerimismärkide osa.

4.3. Kui punktis f viidatud teave ei ole märgistamise ajal kättesaadav, nõuavad protokolliosalised sellise teabe lisamist kooskõlas Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni artikli 15 lõike 2 punktiga a.

5. Protokolliosalised nõuavad käesolevas artiklis kindlaks määratud tähtaegade jooksul, et kõik tootjad registreeriksid lõikes 4 sätestatud teabe tootmise või esimese kaubasaadetise saatmise ajal või et see registreeritaks nende territooriumile importimise ajal.

6. Protokolliosalised tagavad, et lõike 5 kohaselt registreeritud teave on neile kättesaadav lõigetes 3 ja 4 nõutud ainulaadsete identifitseerimismärkidega ühenduses oleva lingi kaudu.

7. Protokolliosalised tagavad, et lõike 5 kohaselt registreeritud teave ning sellist teavet lõike 6 kohaselt kättesaadavaks tegevad ainulaadsed identifitseerimismärgid on protokolliosalise ja selle pädevate asutuste kehtestatud või heaks kiidetud vormingus.

8. Protokolliosalised tagavad, et lõike 5 kohaselt registreeritud teave on kooskõlas lõikega 9 taotluse korral juurdepääsetav ülemaailmsele teabevahetuskeskusele selle riikliku ja/või piirkondliku keskusega toimiva standardse elektroonilise turvaliidese kaudu. Ülemaailmne teabevahetuskeskus koostab loetelu protokolliosaliste pädevatest asutustest ja teeb selle kättesaadavaks kõikidele protokolliosalistele.

9. Protokolliosalised või pädevad asutused:

a) saavad õigeaegselt juurdepääsu lõikes 4 kirjeldatud teabele, esitades päringu ülemaailmsele teabevahetuskeskusele,

b) taotlevad sellist teavet üksnes siis, kui see on vajalik tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise avastamiseks või uurimiseks,

c) ei varja teavet põhjendamatult,

d) vastavad teabetaotlustele seoses lõikega 4 kooskõlas oma siseriikliku õigusega ning

e) kaitsevad vahetatavat teavet ja käsitavad seda konfidentsiaalsena, nagu see on vastastikku kokku lepitud.

10. Protokolliosalised nõuavad kehtiva jälgimis- ja päritolu kindlakstegemise süsteemi edasiarendamist ning selle ulatuse laiendamist kuni selle hetkeni, mil tootmis- või impordikohas või tolliformaalsuste täitmise või aktsiisi tasumise kontrollimise punktis on tasutud kõik tollimaksud ja asjakohased maksud ning vajaduse korral täidetud muud kohustused.

11. Nagu vastastikku kokku lepitud, teevad protokolliosalised üksteisega ja pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega koostööd jälgimis- ja päritolu kindlakstegemise süsteemiga seotud parimate tavade vahetamisel ja arendamisel, sealhulgas järgmistes valdkondades:

a) täiustatud jälgimis- ja päritolu kindlakstegemise tehnoloogia, sealhulgas teadmiste, oskuste, suutlikkuse ja eksperditeadmiste arendamise, ülekande ja omandamise lihtsustamine;

b) toetuse võimaldamine koolitus- ja suutlikkuse suurendamise programmide tarbeks protokolliosalistele, kes seda taotlevad;

c) tubakatoodete tarbijapakendite ja välispakendite märgistamise ning skannimise tehnoloogia edasiarendamine, et teha kättesaadavaks lõikes 4 loetletud teave.

12. Protokolliosalisele pandud kohustusi ei täida tubakatööstus või neid ei delegeerita tubakatööstusele.

13. Protokolliosalised tagavad, et nende pädevatel asutustel, kes on kaasatud jälgimis- ja päritolu kindlakstegemise süsteemi, piirduksid sidemed tubakatööstusega ja tubakatööstuse huve esindavate isikutega üksnes käesoleva artikli rakendamise seisukohast rangelt vajalikuga.

14. Protokolliosalised võivad nõuda tubakatööstuselt oma käesolevast artiklist tulenevate kohustustega seotud mis tahes kulude tasumist.

Artikkel 9

Registrite pidamine

1. Protokolliosalised nõuavad vajaduse korral, et kõik tubaka, tubakatoodete ja tootmisseadmete tarneahelasse kaasatud füüsilised ja juriidilised isikud peaksid kõikide asjakohaste tehingute kohta terviklikke ja täpseid registreid. Nimetatud registrite abil peab olema võimalik arvestust pidada kõikide nende tubakatoodete tootmises kasutatud materjalide üle.

2. Protokolliosalised nõuavad vajaduse korral kooskõlas artikliga 6 litsentsitud isikutelt, et nad esitaksid taotluse alusel pädevatele asutustele järgmise teabe:

a) üldine teave turumahtude, suundumuste ja prognooside kohta jm asjakohane teave

ning

b) litsentsi valdaja omanduses, vastutaval hoiul või kontrolli all olevate tubakatoodete ja tootmisseadmete kogused, mida hoitakse laos, maksu- ja tolliladudes transiidiprotseduuri, ümberlaadimiskorra või tollimaksu peatamise korra alusel taotluse esitamise kuupäeva seisuga.

3. Seoses tubakatoodete ja tootmisseadmetega, mida müüakse või toodetakse protokolliosalise territooriumil ekspordiks või mis liiguvad protokolliosalise territooriumil transiidiprotseduuri

või ümberlaadimiskorra alusel, kusjuures nende suhtes on tollimaks peatatud, nõuavad protokolliosalised vajaduse korral, et artikli 6 kohaselt litsentsitud isikud esitaksid ajal, kui nimetatud tooted ja seadmed viiakse välja lähteriigi pädevate asutuste kontrolli alt, taotluse korral asjaomastele asutustele järgmise teabe (elektrooniliselt, kui on olemas vastav taristu):

a) kauba saatmise kuupäev toodete viimasest tegeliku kontrollimise kohast;

b) saadetud toodete üksikasjad (sh tootemark, kogus, ladu);

c) kavandatav veoteekond ja sihtkoht;

d) selle (nende) füüsilis(t)e või juriidilis(t)e isiku(te) andmed, kellele tooted saadetakse;

e) transpordivahend, sealhulgas vedaja andmed;

f) saadetise eeldatav kavandatud sihtkohta saabumise kuupäev;

g) jaemüügi jaoks ette nähtud turg või eeldatav kasutus.

4. Võimaluse korral nõuavad protokolliosalised, et jaemüüjad ja tubakakasvatajad (v.a traditsioonilised väikekasvatajad, kelle tegevus ei ole äriline) peaksid kooskõlas siseriikliku õigusega terviklikku ja täpset registrit kõikidest asjakohastest tehingutest, milles nad osalevad.

5. Lõike 1 rakendamisel võtavad protokolliosalised tõhusad seadusandlikud, rakendus-, haldus- või muud meetmed eesmärgiga nõuda, et kõik registrid:

a) hõlmaksid vähemalt nelja-aastast perioodi,

b) tehtaks kättesaadavaks pädevatele asutustele,

c) peetaks pädevate asutuste nõutavas vormingus.

6. Protokolliosalised kehtestavad vajaduse korral ja siseriikliku õiguse kohaselt süsteemi, mille raames jagataks kõikides vastavalt käesolevale artiklile peetavates registrites sisalduvaid üksikasju teiste protokolliosalistega.

7. Protokolliosalised kohustavad tegema koostööd üksteisega ja rahvusvaheliste organisatsioonidega täiustatud registripidamise süsteemide järkjärgulise jagamise ja arendamise alal.

Artikkel 10

Turva- ja ennetusmeetmed

1. Protokolliosalised nõuavad vajaduse korral ning kooskõlas oma siseriikliku õigusega ja Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni eesmärkidega, et kõik artiklis 6 viidatud füüsilised ja juriidilised isikud võtaksid vajalikud meetmed tubakatoodete ebaseaduslikku kaubandusse sattumise ennetamiseks, tehes muu hulgas järgmist:

a) edastades pädevatele asutustele andmed järgmise kohta:

i) piiriülesed rahaülekanded summades, mis on sätestatud siseriiklikus õiguses, või piiriülesed mitterahalised maksed;

ii) kõik „kahtlased tehingud”;

b) tarnides tubakatooteid või tootmisseadmeid üksnes kogustes, mis vastavad selliste toodete nõudlusele kavandatud jaemüügiturul või nende kasutusele.

2. Protokolliosalised nõuavad vajaduse korral ning kooskõlas oma siseriikliku õigusega ja Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni eesmärkidega, et artiklis 6 viidatud füüsiliste või juriidiliste isikute teostatud tehingute eest oleksid lubatud üksnes maksed, mis on tehtud arvel viidatud väärингus ja summas ning mis laekuvad ainult seaduslike maksekanalite kaudu selle territooriumi finantsasutustelt, kus asub kavandatud turg, mitte mõne muu alternatiivse rahaülekandesüsteemi kaudu.

3. Protokolliosaline võib nõuda, et artiklis 6 viidatud füüsiliste või juriidiliste isikute maksed tubakatoodete tootmiseks kasutatud materjalide eest oleksid tema jurisdiktsioonis tehtud üksnes arvel viidatud väärингus ja summas ning laekuksid ainult seaduslike maksekanalite kaudu selle territooriumi finantsasutustelt, kus asub kavandatud turg, mitte mõne muu alternatiivse rahaülekandesüsteemi kaudu.

4. Protokolliosalised tagavad, et käesoleva artikli nõuete mis tahes rikkumise korral kohaldatakse asjakohaseid kriminaal-, tsiviil- või haldusmenetlusi ning tõhusaid, proportsionaalseid ja hoiatavaid karistusi, sealhulgas vajaduse korral litsentsi peatamist või tühistamist.

Artikkel 11

Müük interneti, telekommunikatsioonikanalite või mis tahes muu areneva tehnoloogia vahendusel

1. Protokolliosalised nõuavad, et kõik füüsilised ja juriidilised isikud, kes on kaasatud tubakatoodetega seotud tehingutesse interneti, telekommunikatsioonikanalite või mis tahes muude arenevate tehnoloogiapõhiste müügiviiside vahendusel, täidaksid kõik käesoleva protokolliga hõlmatud asjakohased kohustused.

2. Protokolliosalised kaaluvad interneti, telekommunikatsioonikanalite või mis tahes muude arenevate tehnoloogiapõhiste müügiviiside vahendusel toimuva tubakatoodete jaemüügi keelustamist.

Artikkel 12

Vabatsoonid ja rahvusvaheline transiit

1. Protokolliosalised rakendavad kolme aasta jooksul pärast seda, kui käesolev protokoll on konkreetse osalise suhtes jõustunud, tõhusaid kontrolle tubaka ja tubakatoodete tootmise ning nendega seotud tehingute üle vabatsoonides, kasutades kõiki käesolevas protokollis sätestatud asjakohaseid meetmeid.

2. Lisaks keelatakse vabatsoonist väljaviimise ajal tubakatoodete hoidmine ühes ja samas konteineris või mis tahes muus veoüksuses koos muude toodetega.

3. Protokolliosalised võtavad kooskõlas siseriikliku õigusega vastu kontrolli- ja järelevalvemeetmed tubakatoodete ja toomisseadmete rahvusvahelise transiidi või ümberlaadimise suhtes oma territooriumil ning rakendavad neid meetmeid, järgides käesoleva protokolli sätteid, eesmärgiga ennetada ebaseaduslikku kauplemist kõnealuste toodetega.

Artikkel 13

Tollimaksuvaba müük

1. Protokolliosalised rakendavad tõhusaid meetmeid eesmärgiga tagada tollimaksuvaba müügi vastavus käesoleva protokolli sätetele, võttes arvesse Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO)

tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni artiklit 6.

2. Hiljemalt viis aastat pärast käesoleva protokolli jõustumist tagab protokolliosaliste koosolek oma järgmisena toimuval istungil, et korraldatakse tõenditel põhinev uuring selgitamaks välja, kui suures ulatuses on tubakatoodetega ebaseaduslik kauplemine seotud nende toodete tollimaksuvaba müügiga. Nimetatud uuringu põhjal kaalub protokolliosaliste koosolek asjakohaseid lisameetmeid.

IV OSA. SÜÜTEOD

Artikkel 14

Õigusvastane tegevus, sealhulgas kuriteod

1. Protokolliosalised võtavad siseriikliku õiguse peamiste põhimõtete alusel vastu seadusandlikud ja muud meetmed, mis on vajalikud selleks, et kehtestada siseriikliku õiguse kohaselt õigusvastasena järgmine tegevus:

a) tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmete tootmine, hulgimüük, vahendamine, müümine, transportimine, turustamine, ladustamine, kohaletoimetamine, importimine või eksportimine vastuolus käesoleva protokolli sätetega;

b) i) tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmete tootmine, hulgimüük, vahendamine, müümine, transportimine, turustamine, ladustamine, kohaletoimetamine, importimine või eksportimine ilma kohaldatavat tollimaksu, maksusid ja muid lõive tasumata või ilma kohaldatava maksumärgita, ainulaadse identifitseerimismärgita või muu nõutava märgistuse või märgiseta;

ii) igasugune muu tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmete salakaubavedu või salakaubaveo katse, mis ei ole hõlmatud punkti b alapunktiga i;

c) i) igasugune muu tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmete ebaseaduslik tootmine või tubaka pakendamine pakki, millel maksumärk, ainulaadne identifitseerimismärk või muu nõutav märgistus või märgis on võltsitud;

ii) ebaseaduslikult toodetud tubaka, ebaseaduslike tubakatoodete või võltsitud maksumärgi ja/või muu vajaliku märgistuse või märgiseta toodete või ebaseaduslike tootmisseadmete hulgimüük, vahendamine, müümine, transportimine, turustamine, ladustamine, kohaletoimetamine, importimine või eksportimine;

d) tubakatoodete segamine tarneahelas muude toodetega, et tubakatooteid peita või varjata;

e) tubakatoodete segamine muude toodetega vastuolus käesoleva protokolli artikli 12 lõikega 2;

f) interneti, telekommunikatsioonikanalite või mis tahes muude arenevate tehnoloogiapõhiste müügiviiside kasutamine tubakatoodete müümiseks vastuolus käesoleva protokolliga;

g) kooskõlas artikliga 6 litsentsi omava isiku poolt tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmete omandamine selliselt isikult, kellel peaks olema litsents artikli 6 kohaselt, kuid kellel seda ei ole;

h) riigi- või volitatud ametniku takistamine selliste tööülesannete täitmisel, mis on seotud tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmetega ebaseadusliku kauplemise ennetamise, tuvastamise, tõkestamise, uurimise või kõrvaldamisega;

i) i) sellise tunnistuse andmine, mis on väär, eksitav või puudulik, või kui ei esitata nõutavat teavet riigi- või volitatud ametnikule, kes täidab tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmetega ebaseadusliku kauplemise ennetamise, tõkestamise, tuvastamise, uurimise või kõrvaldamisega seotud töökohustusi, ning kui see ei ole vastuolus õigusega mitte anda ütlusi iseenda vastu;

ii) tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmete kirjelduse, koguse või väärtuse või muu protokollis täpsustatud teabe väär deklareerimine ametlikul vormil selleks, et:

a) hoiduda kohaldatava tollimaksu, maksude ja muude lõivude tasumisest või

b) piirata kontrollimeetmeid, mis on ette nähtud tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmetega ebaseadusliku kauplemise ennetamiseks, tõkestamiseks, tuvastamiseks, uurimiseks või kõrvaldamiseks,

iii) ei ole loodud käesoleva protokolliga hõlmatud registreid ega neid hallatud või hallatakse võltsitud registreid ning

j) lõike 2 kohaselt kuriteona sätestatud õigusvastasest tegevusest saadud tulu rahapesu.

2. Protokolliosalised määravad siseriikliku õiguse peamiste põhimõtete kohaselt kindlaks, millist lõikes 1 sätestatud õigusvastast või muud tegevust, mis on seotud tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmetega ebaseadusliku kauplemisega ja on vastuolus käesoleva protokolli sätetega, käsitletakse kuriteona, ning võtab vastu seadusandlikud ja muud meetmed, mis on vajalikud kindlaksmääratu jõustamiseks.

3. Protokolliosalised teavitavad protokolli sekretariaati sellest, milline lõigetes 1 ja 2 sätestatud õigusvastane tegevus on kindlaks määratud kuriteona kooskõlas lõikega 2, ning edastavad sekretariaadile lõike 2 jõustamise aluseks olevate õigusaktide koopiad või kirjeldused ja nende edasised muudatused.

4. Selleks et tõhustada rahvusvahelist koostööd tubaka, tubakatoodete või tootmisvahenditega seotud kuritegude vastu võitlemisel, julgustatakse protokolliosalisi läbi vaatama oma siseriiklik õigus seoses rahapesu, vastastikuse õigusabi ja väljaandmisega, võttes arvesse asjakohaseid rahvusvahelisi konventsioone, mille osalised nad on, tagamaks, et nad jõustavad tõhusalt käesoleva protokolli sätteid.

Artikkel 15

Juriidiliste isikute vastutus

1. Protokolliosalised võtavad kooskõlas siseriiklike õiguspõhimõtetega meetmed, mis võivad olla vajalikud juriidiliste isikute vastutuse kindlaksmääramiseks õigusvastase tegevuse, sealhulgas käesoleva protokolli artikli 14 kohaselt kindlaks määratud kuritegude sooritamise korral.

2. Vastavalt protokolliosaliste õiguspõhimõtetele võib juriidiliste isikute vastutus olla kriminaal-, tsiviil- või haldusvastutus.

3. Selline vastutus ei piira nende füüsiliste isikute vastutust, kes on seotud siseriiklikes õigusnormides ning käesoleva protokolli artiklis 14 sätestatud õigusvastase tegevuse või toime pandud kuriteoga.

Artikkel 16

Süüdistuse esitamine ja sanktsioonid

1. Protokolliosalised võtavad kooskõlas siseriikliku õigusega vajalikud meetmed, et tagada füüsiliste ja juriidiliste isikute karistamine õigusvastase tegevuse, sealhulgas artikli 14 alusel kindlaksmääratud kuritegevuse eest tõhusate, proportsionaalsete ja hoiatavate kriminaal- või muude karistustega, sealhulgas rahaliste karistustega.

2. Protokolliosalised püüavad tagada, et õigusvastase tegevuse, sealhulgas artikli 14 alusel kindlaksmääratud kuritegude menetlemist käsitleva siseriikliku õiguse kohast kaalutlusõigust rakendatakse nii, et õigusvastase tegevusega – sealhulgas kuritegudega – seotud õiguskaitsemeetmed oleksid võimalikult tõhusad ning nende puhul oleks arvesse võetud vajadust hoida ära õigusvastast tegevust, sealhulgas kuritegusid.

3. Käesoleva protokolli sätted ei mõjuta põhimõtet, et õigusvastase tegevuse, sealhulgas kooskõlas käesoleva protokolliga kindlaksmääratud kuritegude ja kohaldatava õiguskaitse või selliste muude õiguspõhimõtete kirjelduse pädevus, millega kontrollitakse tegevuse õiguspärasust, vastab protokolliosalise siseriiklikule õigusele ning õigusvastase tegevuse, sealhulgas kuritegude menetlemine ja nende eest karistamine toimub siseriikliku õiguse alusel.

Artikkel 17

Toodete arestimise korral makstav tasu

Protokolliosalised peaksid kooskõlas siseriikliku õigusega kaaluma võimalust võtta seadusandlikke ja muid meetmeid, mis võivad olla vajalikud selleks, et anda pädevatele asutustele volitused koguda arestitud tubaka, tubakatoodete ja/või tootmisseadmete tootjalt, valmistajalt, levitajalt, importijalt või eksportijalt summa, mis on proportsionaalne saamata jäänud maksude või tollimaksuga.

Artikkel 18

Kõrvaldamine või hävitamine

Konfiskeeritud tubakas, tubakatooted ja tootmisseadmed hävitatakse võimalikult keskkonnasäästlikke meetodeid kasutades või kõrvaldatakse vastavalt siseriiklikule õigusele.

Artikkel 19

Uurimise erimeetodid

1. Kui siseriikliku õigussüsteemi peamised põhimõtted seda võimaldavad, võtavad protokolliosalised võimaluste piires ja vastavalt siseriiklikus õiguses sätestatud tingimustele vajalikud meetmed, mis võimaldavad kontrollialuste saadetiste asjakohast kasutamist, ning kui seda peetakse asjakohaseks, muude selliste uurimise erimeetodite, näiteks elektroonilise seire ja seire muude vormide kasutamist ning pädevate asutuste varjatud operatsioonide korraldamist oma riigi territooriumil, et võidelda tõhusalt tubaka, tubakatoodete ja tootmisseadmetega ebaseadusliku kauplemise vastu.

2. Artikli 14 alusel kindlaksmääratud kuritegude uurimiseks õhutatakse protokolliosalisi vajaduse korral sõlmima asjakohaseid kahe- või mitmepoolseid lepinguid või kokkuleppeid lõikes 1 osutatud meetodite kasutamiseks rahvusvahelise koostöö tasandil.

3. Lõikes 2 sätestatud lepingu või kokkuleppe puudumisel tehakse otsused kasutada uurimise

erimeetodeid rahvusvahelisel tasandil igal üksikjuhul eraldi ning vajaduse korral võidakse arvesse võtta asjaomaste protokolliosaliste jurisdiktsiooni kohaldamisega seotud rahastamiskorda ja tavasid.

4. Protokolliosalised tunnustavad rahvusvahelise koostöö tähtsust ja vajadust kõnealuses valdkonnas ning teevad üksteise ning rahvusvaheliste organisatsioonidega koostööd, et arendada välja suutlikkus käesoleva artikli eesmärkide saavutamiseks.

V OSA. RAHVUSVAHELINE KOOSTÖÖ

Artikkel 20

Üldine teabevahetus

1. Protokolliosalised edastavad käesoleva protokolli eesmärkide saavutamiseks Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni aruandlusvahendi osana asjakohase teabe vastavalt siseriiklikule õigusele ning vajaduse korral muu hulgas järgmistes küsimustes:

a) kokkuvõtvalt tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmete arestimise üksikasjad, arestimise kogus, väärtus, toodete kirjeldused, tootmiskuupäevad ja -kohad ning maksud, millest kõrvale hoiduti;

b) import, eksport, transiit, müük, millelt on tollimaksu tasutud, ja tollimaksuvaba müük ning tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmete kogus või väärtus;

c) tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmetega ebaseadusliku kauplemise suundumused, kasutatud varjamise ning töömeetodid ja

d) muu asjakohane teave vastavalt protokolliosaliste vahel kokkulepitule.

2. Protokolliosalised teevad koostööd üksteise ja pädevate rahvusvaheliste organisatsioonidega, et suurendada protokolliosaliste suutlikkust koguda teavet ning seda vahetada.

3. Protokolliosalised peavad kõnealust teavet konfidentsiaalseks ning seda võivad kasutada üksnes protokolliosalised, välja arvatud juhul, kui teabe edastanud protokolliosaline on kindlaks määranud teisiti.

Artikkel 21

Teabevahetuse jõustamine

1. Protokolliosalised edastavad vastavalt siseriiklikule õigusele või kohaldatavatele rahvusvahelistele lepingutele vajaduse korral omal algatusel või teise protokolliosalise nõudel, kui see esitab nõuetekohase põhjenduse, et selline teave on vajalik tubaka, tubakatoodete või toomisseadmete ebaseadusliku kauplemise tuvastamiseks või uurimiseks, järgmise teabe:

a) asjaomaste füüsiliste ja juriidiliste isikute litsentsimise dokumendid;

b) teave tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmetega ebaseadusliku kauplemisega seotud füüsiliste ja juriidiliste isikute tuvastamise, seire ja vastutusele võtmise kohta;

c) dokumendid uurimiste ja menetlemiste kohta;

d) dokumendid tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmete impordi- või ekspordimaksu tasumise või tollimaksuvaba müügi kohta ja

e) tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmete arestimise üksikasjad (sealhulgas vajaduse korral juhtumi viiteandmed, kogus, arestitud toodete või seadmete väärtus, toodete kirjeldused, seotud üksused, tootmiskuupäev ja -koht) ning töömeetodid (sealhulgas veovahendid, varjamine, marsruut ja tuvastamine).

2. Protokolliosalistelt käesoleva artikli alusel saadud teavet kasutatakse üksnes käesoleva protokolli eesmärkide saavutamiseks. Protokolliosalised võivad täpsustada, et teavet ei tohi edastada ilma teavet andnud protokolliosalise nõusolekuta.

Artikkel 22

Teabevahetus: teabe konfidentsiaalsus ja kaitse

1. Protokolliosalised määravad riiklikud pädevad asutused, kellele edastatakse artiklites 20, 21 ja 24 osutatud teave, ning teavitab teisi protokolliosalisi sellest konventsiooni sekretariaadi kaudu.

2. Käesoleva protokolli kohase teabevahetuse suhtes kohaldatakse konfidentsiaalsust ja privaatsust käsitlevaid siseriiklikke õigusakte. Protokolliosalised kaitsevad edastatud konfidentsiaalset teavet vastastikuse kokkuleppe alusel.

Artikkel 23

Abistamine ja koostöö: koolitus, tehniline abi ning teaduse-, tehnika- ja tehnoloogiaalane koostöö

1. Protokolliosalised teevad käesoleva protokolli eesmärkide saavutamiseks koostööd üksteisega ja/või pädevate rahvusvaheliste ning piirkondlike organisatsioonidega, pakkudes vastastikuse kokkuleppe alusel koolitust, tehnilist abi ning tehes teaduse-, tehnika- ja tehnoloogiaalast koostööd. Abi võib hõlmata eksperditeadmiste või asjakohase tehnoloogia edasiandmist teabekogumise, õiguskaitse, toodete jälgimise ja päritolu kindlakstegemise, teabehalduse, isikuandmete kaitse, keelustamise, elektroonilise jälgimise, kohtuekspertiisi, vastastikuse õigusabi ja väljaandmise valdkonnas.

2. Protokolliosalised võivad vajaduse korral sõlmida kahepoolseid, mitmepoolseid või muid lepinguid või kokkuleppeid, et edendada koolitust, tehnilist abi ning teaduse-, tehnika- ja tehnoloogiaalast koostööd, võttes arvesse arenguriikidest ja üleminekuriikidest protokolliosaliste vajadusi.

3. Protokolliosalised teevad vajaduse korral koostööd, et arendada ja uurida võimalusi arestitud tubaka ja tubakatoodete täpse geograafilise päritolu kindlaksmääramiseks.

Artikkel 24

Abi ja koostöö: süütegude uurimine ja nende eest süüdistuse esitamine

1. Protokolliosalised võtavad kooskõlas siseriikliku õigusega kõik vajalikud meetmed, et tugevdada koostööd mitmepoolsete, piirkondlike või kahepoolsete kokkulepete kaudu tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmetega ebaseadusliku kauplemise ennetamiseks, tuvastamiseks, uurimiseks, ning sellega seotud füüsiliste ja juriidiliste isikute vastu süüdistuse esitamiseks ning nende karistamiseks.

2. Protokolliosalised tagavad, et haldus-, reguleerivad, õiguskaitse- ja muud asutused, kes võitlevad tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmetega ebaseadusliku kauplemise vastu (sealhulgas õigusasutused, kui seda võimaldab siseriiklik õigus), teevad koostööd ning vahetavad asjakohast teavet riiklikul ja rahvusvahelisel tasandil selliste tingimuste piires, mis

on ette nähtud siseriikliku õigusega.

Artikkel 25

Suveräänsuse kaitse

1. Protokolliosalised täidavad käesolevast protokollist tulenevaid kohustusi kooskõlas riikide suveräänse võrdsuse ja territoriaalse terviklikkuse ning teiste riikide siseasjadesse mittesekkumise põhimõttega.

2. Käesoleva protokolliga ei anta protokolliosalisele õigust kohaldada teise riigi territooriumil oma jurisdiktsiooni ega täita ülesandeid, mida vastavalt teise riigi siseriiklikule õigusele võivad täita üksnes selle riigi ametiasutused.

Artikkel 26

Jurisdiktsioon

1. Protokolliosalised võtavad vajalikud meetmed, et kohaldada artikli 14 alusel kindlaksmääratud kuritegude suhtes oma jurisdiktsiooni, kui:

a) kuritegu on toime pandud selle protokolliosalise territooriumil või

b) kuritegu on toime pandud selle protokolliosalise lipu all sõitva laeva pardal või lennukil, mis kuriteo toimepanemise ajal oli registreeritud vastavalt selle protokolliosalise õigusaktidele.

2. Protokolliosaline võib kooskõlas artikliga 25 kohaldada oma jurisdiktsiooni sellise kuriteo suhtes, kui:

a) kuritegu on toime pandud selle protokolliosalise vastu;

b) kuriteo on toime pannud selle protokolliosalisest riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kelle peamine elukoht on selle riigi territooriumil, või

c) kuritegu on sellena kindlaks määratud artikli 14 alusel ning toime pandud väljaspool kõnealuse protokolliosalise territooriumi, et toime panna kuritegu, mis on kindlaks määratud kuriteona artikli 14 alusel selle riigi territooriumi piires.

3. Protokolliosalised võtavad kooskõlas artikliga 30 vajalikud meetmed oma jurisdiktsiooni kohaldamiseks vastavalt artiklile 14 kindlaksmääratud kuritegude suhtes juhul, kui väidetav õigusrikkuja viibib oma koduriigi territooriumil ning see riik ei anna seda isikut välja üksnes põhjendusel, et ta on selle riigi kodanik.

4. Protokolliosalised võivad võtta ka meetmeid, mis võivad olla vajalikud nende jurisdiktsiooni kohaldamiseks artikli 14 alusel kindlaksmääratud kuritegude suhtes, juhul kui väidetav õigusrikkuja viibib oma koduriigi territooriumil ning see riik ei anna teda välja.

5. Kui protokolliosalist, kes kasutab oma pädevust lõigete 1 ja 2 kohaselt, on teavitatud sellest, et teine protokolliosaline või teised protokolliosalised on algatanud sama teguviisi suhtes uurimise, selle eest süüdistuse esitamise või kohtumenetluse, või ta on sellest teisiti teada saanud, siis nende protokolliosaliste riikide pädevad asutused konsulteerivad oma tegevuse kooskõlastamiseks vajaduse korral üksteisega.

6. Ilma et see piiraks üldise rahvusvahelise õiguse norme, ei välistata käesoleva protokolliga sellise kriminaaljurisdiktsiooni kohaldamist, mille protokolliosaline on sätestanud vastavalt oma siseriiklikule õigusele.

Artikkel 27

Õiguskaitsealane koostöö

1. Protokolliosalised võtavad kooskõlas oma siseriiklike õigus- ja haldussüsteemidega tõhusad meetmed, et:

a) täiustada pädevate asutuste, ametite või teenistuste vahelisi teabekanaleid või et need vajaduse korral luua artikli 14 alusel kindlaksmääratud kuritegude kõiki asjaolusid käsitleva teabe turvalise ja kiire vahetuse lihtsustamiseks;

b) tagada pädevate asutuste, ametite, tolli, politsei ja teiste õiguskaitseasutuste tõhus koostöö;

c) teha koostööd teiste protokolliosalistega artikli 14 alusel kindlaksmääratud kuritegudega seotud konkreetseid juhtumeid käsitlevates järelepärimistes seoses alljärgnevate andmetega:

i) nende isikute andmed, asukoht ja tegevus, keda kahtlustatakse sellistes kuritegudes osalemises, või muude asjaomaste isikute asukohad;

ii) sellistest kuritegudest saadud kriminaaltulu või vara liikumine ja

iii) sellise vara, varustuse või muude kuriteovahendite liikumine, mida nendeks kuritegudeks on kasutatud või mida kavatsetakse kasutada;

d) vajaduse korral esitada vastav saadetis või aine analüüside tegemiseks või uurimiseks;

e) tõhustada oma pädevate asutuste, ametite ja talituste vahelist koostööd ning edendada töötajate ja teiste ekspertide vahetust ning määrata sealhulgas kontaktametnikud, kui asjaomaste protokolliosaliste kahepoolsete lepingute või kokkulepetega ei ole ette nähtud teisiti;

f) vahetada teiste protokolliosalistega asjakohast teavet selliseid kuritegusid toime panevate füüsiliste ja juriidiliste isikute kasutatud erivahendite ja meetodite, sealhulgas vajaduse korral marsruutide ja veovahendite kohta ning nende tegevuse varjamiseks kasutatavate valede isikuandmete või võltsitud või muude valedokumentide kasutamise või muude vahendite kohta, ning

g) vahetada asjakohast teavet ja kooskõlastada haldus- ja muid meetmeid, mis on võetud artikli 14 alusel kindlaksmääratud kuritegude varajaseks tuvastamiseks.

2. Protokolli jõustamiseks kaaluvad protokolliosalised õiguskaitseasutustevaheliseks otseseks koostööks võimalust sõlmida kahe- või mitmepoolseid lepinguid või kokkuleppeid või juhul, kui kokkulepped on juba sõlmitud, siis neid vastavalt täiendada. Kui asjaomased protokolliosalised ei ole lepinguid või kokkuleppeid sõlminud, võivad protokolliosalised teha seoses käesolevas protokollis käsitletud kuritegudega vastastikust õiguskaitsealast koostööd käesoleva protokolli alusel. Vajaduse korral kasutavad protokolliosalised õiguskaitseasutustevahelise koostöö edendamiseks lepinguid ja kokkuleppeid, sealhulgas rahvusvaheliste ja piirkondlike organisatsioonidega sõlmitud kokkuleppeid.

3. Protokolliosalised püüavad oma võimaluste piires teha koostööd, et reageerida tubakatoodete rahvusvahelisele ebaseaduslikule kauplemisele, mis toimub ajakohaseid tehnikavahendeid kasutades.

Artikkel 28

Vastastikune haldusabi

Protokolliosalised edastavad kooskõlas vastavate siseriiklike õigus- ja haldussüsteemidega üksteisele teise protokolliosalise nõudel või omal algatusel teabe, et tagada tollialaste ja muude asjakohaste õigusaktide nõuetekohane kohaldamine tubaka, tubakatoodete või tootmisseadmetega ebaseadusliku kauplemise ennetamiseks, tuvastamiseks, uurimiseks, menetlemiseks ning selle vastu võitlemiseks. Protokolliosalised peavad kõnealust teavet konfidentsiaalseks ning see on ette nähtud piiratud kasutamiseks, välja arvatud juhul, kui teabe edastanud protokolliosaline on kindlaks määranud teisiti. Selline teave võib sisaldada järgmist:

a) uued tollimaksud ja muud jõutamismeetodid, mis on osutunud tõhusaks;

b) tubaka, tubakatoodete ja tootmisseadmetega ebaseadusliku kauplemise uued suundumused, vahendid ja meetodid;

c) kaubad, mis on teadaolevalt tubaka, tubakatoodete ja tootmisseadmetega ebaseadusliku kauplemise objektiks, samuti andmed nende kaupadega seotud kirjelduse, pakendamise, veo, ladustamise ja kasutatud meetodite kohta;

d) füüsilised ja juriidilised isikud, kes on teadaolevalt toime pannud artikli 14 alusel kindlaksmääratud kuriteo või on olnud selles kaasosaline, ning

e) muud andmed, mis võivad olla kindlaksmääratud ametitele abiks riskihindamises kontrolli ja õiguskaitse eesmärkidel.

Artikkel 29

Vastastikune õigusabi

1. Protokolliosalised annavad üksteisele võimalikult ulatuslikku vastastikust õigusabi käesoleva protokolli artikli 14 alusel kindlaksmääratud kuritegude uurimisel, kurjategijate vastu süüdistuste esitamisel ja kohtumenetluste raames.

2. Kui juriidilist isikut võib õigusabi taotluse esitanud riigis pidada kooskõlas käesoleva protokolli artikliga 15 vastutavaks kuriteos osalemise eest, antakse võimalikult suures ulatuses vastastikust õigusabi seoses uurimise, kurjategijale süüdistuse esitamise ja kohtumenetlusega taotluse saanud riigi asjakohaste õigusaktide, lepingute ja kokkulepete alusel.

3. Käesoleva artikli kohaselt antavat vastastikust õigusabi võidakse taotleda selleks, et:

a) koguda tõendeid või isikuid üle kuulata;

b) toimetada kätte kohtudokumente;

c) korraldada läbiotsimine, vara arestimine ja külmutamine;

d) uurida esemeid ja sündmuskohti;

e) anda teavet ning esitada asitõendeid ja eksperdihinnanguid;

f) anda asjakohaste dokumentide ja kirjete, sealhulgas valitsus-, panga-, finants-, ettevõtete ning äridokumentide originaale või nende tõestatud koopiaid;

g) tuvastada kriminaaltulu, vara, kuriteovahendid või muud esemed või määrata kindlaks nende asukoht tõendite kogumise eesmärgil;

h) hõlbustada isiku vabatahtlikku kohtusse ilmumist taotluse esitanud riigis ning

i) osutada muud abi, mis ei ole vastuolus taotluse saanud riigi siseriikliku õigusega.

4. Käesoleva artikliga ei mõjutata kohustusi, mis tulenevad teistest kahe- või mitmepoolsetest lepingutest, millega täielikult või osaliselt reguleeritakse või hakatakse reguleerima

vastastikust õigusabi.

5. Käesoleva artikli alusel esitatud taotluste suhtes kohaldatakse lõikeid 6–24 vastastikuse põhimõtte alusel, kui kõnealused protokolliosalised ei ole seotud vastastikuse õigusabi lepingu või valitsustevahelise kokkuleppega. Kui protokolliosalised on seotud sellise lepingu või valitsustevahelise kokkuleppega, siis kohaldatakse kõnealuse lepingu või valitsustevahelise kokkuleppe vastavaid sätteid, välja arvatud juhul, kui protokolliosalised lepivad kokku, et nad kohaldavad käesoleva artikli lõikeid 6–24. Protokolliosalisi julgustatakse tungivalt kohaldama neid lõikeid, kui need soodustavad koostööd.

6. Protokolliosalised määravad keskasutuse, kellel on vastutus ja volitused võtta vastu vastastikuse õigusabi taotlusi ning menetleda neid või edastada need vastavatele pädevatele asutustele menetlemiseks. Kui protokolliosalisel on konkreetne piirkond või territoorium, millel on eraldiseisev vastastikuse õigusabi süsteem, võib protokolliosaline määrata eraldiseisva keskasutuse, kes täidab selle piirkonna või territooriumi puhul sama ülesannet. Keskasutus tagab saadud taotluste kiire ja nõuetekohase menetlemise või edastamise. Kui keskasutus edastab taotluse pädevale asutusele menetlemiseks, õhutab keskasutus pädevat asutust taotlust kiiresti ja nõuetekohaselt menetlema. Protokolliosalised teavitavad konventsiooni sekretariaadi juhatajat käesoleva protokolliga ühinemisel, selle vastuvõtmisel, heakskiitmisel, ametlikul kinnitamisel või ratifitseerimisel sellel eesmärgil määratud keskasutusest. Vastastikuse õigusabi taotluste ja nendega seotud teadete edastamine toimub protokolliosaliste määratud keskasutuste kaudu. See nõue ei piira protokolliosalise õigust nõuda, et taotlus või teade saadetakse talle diplomaatiliste kanalite kaudu ning erakorralisel juhul asjakohaste rahvusvaheliste organisatsioonide kaudu, kui see on võimalik ja kui protokolliosalised sellega nõustuvad.

7. Taotlused esitatakse taotluse saanud protokolliosalisele vastuvõetavas keeles ning järgides nõudeid, mis võimaldavad kõnealusel protokolliosalisel kindlaks teha dokumendi ehtsuse, kas kirjalikult või võimaluse korral sellisel viisil, mis võimaldab jätta kirjaliku tõendi. Protokolliosalisele vastuvõetavast keelest või keeltest teavitatakse konventsiooni sekretariaadi juhatajat käesoleva protokolliga ühinemise, selle vastuvõtmise, heakskiitmise, ametliku kinnitamise või ratifitseerimise ajal. Kui protokolliosalised on sellega nõus, võib erakorralistel asjaoludel esitada suulise taotluse, mis tuleb aga kohe kirjalikult kinnitada.

8. Vastastikuse õigusabi taotluses esitatakse järgmised andmed:

a) taotluse esitanud asutuse andmed;

b) taotlusega seotud uurimise, süüdistuse esitamise ning kohtumenetluse sisu ja laad ning sellise asutuse nimetus ja ülesanded, kelle pädevuses on uurimine, süüdistuse esitamine või kohtumenetlus;

c) asjakohaste asjaolude lühikokkuvõte, välja arvatud kohtudokumentide kättetoimetamiseks esitatud taotluse puhul;

d) taotletava abi kirjeldus ja konkreetse menetluse üksikasjad, mille järgimist soovib taotluse esitanud protokolliosaline;

e) võimaluse korral asjaomaste isikute andmed, asukoht ja kodakondsus;

f) tõendite, teabe või meetmete rakendamise eesmärk ning

g) kuritegusid ja nende eest karistamist käsitlevate siseriiklike õigusaktide sätted.

9. Taotluse saanud protokolliosaline võib nõuda lisateavet, kui ta peab seda vajalikuks taotluse menetlemiseks vastavalt oma siseriiklikule õigusele või kui teave lihtsustab taotluse menetlemist.

10. Taotluse saanud protokolliosaline menetleb taotlust kooskõlas oma siseriikliku õigusega ja ulatuses, mis ei ole vastuolus tema siseriikliku õigusega, ning võimaluse korral kooskõlas taotluses täpsustatud menetlustega.

11. Taotluse esitanud protokolliosaline ei edasta ega kasuta ilma taotluse saanud protokolliosalise eelneva nõusolekuta teavet ega tõendeid, mille taotluse saanud protokolliosaline on esitanud muu kui taotluses märgitud juhtumi uurimiseks, selle eest süüdistuse esitamiseks või kohtumenetluseks. Käesoleva lõikega ei piirata taotluse esitanud protokolliosalisel avalikustada oma menetluses teave ja tõendid, mis kinnitavad süüdistatava isiku süütust. Sel juhul teavitab taotluse esitanud protokolliosaline enne teabe avalikustamist taotluse saanud protokolliosalist ning konsulteerib temaga, kui seda nõutakse. Kui erandjuhtudel ei ole etteteatamine võimalik, teavitab taotluse esitanud protokolliosaline taotluse saanud protokolliosalist avalikustamisest viivitamata.

12. Taotluse esitanud protokolliosaline võib nõuda, et taotluse saanud protokolliosaline hoiab taotluse asjaolud ja sisu konfidentsiaalsena, välja arvatud sellises ulatuses, mis on vajalik taotluse menetlemiseks. Kui taotluse saanud protokolliosalisel ei ole võimalik konfidentsiaalsuse nõuet täita, teavitab ta sellest viivitamata taotluse esitanud protokolliosalist.

13. Kui isik viibib ühe protokolliosalise territooriumil ning teise protokolliosalise kohus peab teda üle kuulama tunnistajana või eksperdina, võib esimene protokolliosaline võimaluse korral ning kooskõlas siseriikliku õiguse aluspõhimõtetega võimaldada korraldada ülekuulamise teise protokolliosalise taotlusel videokonverentsina, kui kõnealusel isikul ei ole võimalik või soovitatav ilmuda isiklikult taotluse esitanud protokolliosalise territooriumile. Protokolliosalised võivad kokku leppida, et ülekuulamise korraldab taotluse esitanud protokolliosalise kohus taotluse saanud protokolliosalise kohtu esindajate juuresolekul.

14. Vastastikusest õigusabist võib keelduda, kui:

a) taotlus ei ole esitatud vastavalt käesolevale artiklile;

b) taotluse saanud protokolliosaline on seisukohal, et taotluse menetlemine kahjustab tõenäoliselt tema suveräänsust, julgeolekut, avalikku korda või muid olulisi huve;

c) taotluse saanud protokolliosalise ametiasutustel on siseriikliku õiguse kohaselt keelatud võtta nõutud meetmeid samasuguse kuriteo suhtes, kui see oleks kuulunud uurimisele, süüdistuse esitamisele või kohtumenetlusele tema enda jurisdiktsiooni alusel;

d) taotlus hõlmab kuritegu, mille puhul on maksimaalne karistus taotluse saanud protokolliosalise riigis alla kahe aasta vangistuse või muude vabadusekaotuse vormide või kui taotluse saanud protokolliosalise hinnangu kohaselt paneks abi osutamine tema ressurssidele kuriteo raskusastmega võrreldes ebaproportsionaalse koorma või

e) taotluse rahuldamine oleks vastuolus taotluse saanud protokolliosalise õigussüsteemiga, millega reguleeritakse vastastikuse õigusabi andmist.

15. Vastastikuse õigusabi andmisest keeldumist tuleb alati põhjendada.

16. Protokolliosaline ei või keelduda käesoleva artikli kohasest vastastikuse õigusabi andmisest, põhjendades seda üksnes pangasaladuse hoidmisega.

17. Protokolliosaline ei või tagasi lükata vastastikuse õigusabi taotlust, põhjendades seda üksnes sellega, et kuritegu on seotud ka maksuküsimustega.

18. Protokolliosaline võib keelduda käesoleva artikli kohasest vastastikuse õigusabi

andmisest, põhjendades seda topeltkaristatavuse puudumisega. Vajaduse korral võib taotluse saanud protokolliosaline abi siiski anda enda määratud ulatuses, olenemata sellest, kas tegu on taotluse saanud protokolliosalise siseriiklikus õiguses määratletud kuriteoga või mitte.

19. Taotluse saanud protokolliosaline rahuldab vastastikuse õigusabi taotluse võimalikult kiiresti ning püüab järgida taotluse esitanud protokolliosalise antud tähtaegu, mida on põhjendatud soovitatavalt juba taotluses. Taotluse saanud protokolliosaline vastab taotluse esitanud protokolliosalise mõistlikele päringutele seoses taotluse menetlemise arenguga. Taotluse esitanud protokolliosaline teavitab taotluse saanud protokolliosalist viivitamata sellest, kui abi enam ei vajata.

20. Taotluse saanud protokolliosaline võib vastastikuse õigusabi osutamise edasi lükata, kui abi osutamine takistab käimasolevat uurimist, süüdistuse esitamist või kohtumenetlust.

21. Enne kui taotluse saanud protokolliosaline lükkab taotluse lõike 14 alusel tagasi või lükkab taotluse menetlemise lõike 20 alusel edasi, konsulteerib ta taotluse esitanud protokolliosalisega, et teha kindlaks, kas ta võib abi anda sellistel tingimustel, mida ta vajalikuks peab. Kui taotluse esitanud protokolliosaline nõustub abiga sellistel tingimustel, siis taotluse saanud protokolliosaline järgib neid tingimusi.

22. Taotluse menetlemise tavapärased kulud kannab taotluse saanud protokolliosaline, kui asjaomased protokolliosalised ei ole kokku leppinud teisiti. Kui taotluse menetlemisega kaasnevad kohe või edaspidi olulised või erakorralised kulud, konsulteerivad protokolliosalised üksteisega, et määrata kindlaks, millistel tingimustel taotlust menetletakse ja kuidas kantakse kulud.

23. Taotluse saamise korral taotluse saanud protokolliosaline:

a) annab taotluse esitanud protokolliosalisele koopiad tema valduses olevatest valitsus- ja muudest dokumentidest ning teabest, mis siseriikliku õiguse kohaselt on üldsusele kättesaadavad, ning

b) võib oma äranägemise järgi anda taotluse esitanud protokolliosalisele tervikuna, osaliselt või asjakohastel tingimustel koopiad tema valduses olevatest valitsus- ja muudest dokumentidest ning teabest, mis siseriikliku õiguse kohaselt ei ole üldsusele kättesaadavad.

24. Vajaduse korral kaaluvad protokolliosalised võimalust sõlmida kahe- või mitmepoolseid lepinguid või kokkuleppeid, mis võimaldavad praktiliselt ellu viia ja tõhustada käesoleva artikli sätteid.

Artikkel 30

Väljaandmine

1. Käesolevat artiklit kohaldatakse käesoleva protokolli artikli 14 alusel kindaksmääratud kuritegude suhtes, kui:

a) isik, kelle väljaandmist nõutakse, asub taotluse saanud protokolliosalise territooriumil;

b) kui väljaandmise taotluse aluseks olev kuritegu on karistatav nii taotluse esitanud protokolliosalise kui ka taotluse saanud protokolliosalise siseriikliku õiguse kohaselt ning

c) kuritegu on karistatav maksimaalselt nelja-aastase vangistuse või muude vabaduskaotuse vormidega või rangema karistusega või selliste lühemate

perioodidega, mille asjakohased protokolliosalised on kokku leppinud vastavalt kahe- või mitmepoolsetele lepingutele või muudele rahvusvahelistele lepingutele.

2. Kuritegu, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit, loetakse protokolliosaliste vahelistes olemasolevates väljaandmislepingutes kuriteoks, mille puhul kohaldatakse väljaandmist. Protokolliosalised kohustuvad määratlema selle kuriteo igas väljaandmislepingus kuriteona, mille puhul kohaldatakse väljaandmist.

3. Kui protokolliosaline, kes seab väljaandmise tingimuseks lepingu olemasolu, saab väljaandmise taotluse teiselt protokolliosaliselt, kellega tal ei ole väljaandmislepingut sõlmitud, võib ta käsitada väljaandmise õigusliku alusena käesolevat protokolli nende kuritegude puhul, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit.

4. Protokolliosalised, kes ei sea väljaandmise tingimuseks omavahelise lepingu olemasolu, tunnistavad kuritegusid, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit, kuritegudena, mille puhul kohaldatakse väljaandmist.

5. Väljaandmise puhul kohaldatakse taotluse saanud protokolliosalise siseriiklikku õigust või kohaldatavaid väljaandmislepinguid, milles on muu hulgas sätestatud väljaandmist eeldav karistuse alammäär ning alus, mis võimaldab taotluse saanud protokolliosalisel väljaandmisest keelduda.

6. Protokolliosalised püüavad siseriikliku õiguse kohaselt kiirendada väljaandmismenetlust ja lihtsustada sellega seotud tõenditele esitatavaid nõudeid niisuguste kuritegude puhul, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit.

7. Kui protokolliosaline ei anna tema territooriumil viibivat kahtlustatavat õiguserikkujat seoses kuriteoga, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit, välja üksnes põhjusel, et see isik on tema kodanik, annab ta asja väljaandmist taotleva protokolliosalise soovil viivitamata lahendada oma pädevatele asutustele, kes tegelevad süüdistuse esitamisega. Pädevad asutused teevad otsuse ja korraldavad menetluse samal viisil kui juhul, mil vastavalt protokolliosalise siseriiklikule õigusele oleks tegemist muu sarnase kuriteoga. Asjaomased protokolliosalised teevad üksteisega koostööd, eelkõige menetlust ja tõendeid käsitlevates küsimustes, et tagada menetlemise tõhusus.

8. Kui protokolliosalise siseriikliku õiguse kohaselt on võimalik tema kodanik välja anda või muul viisil üle anda üksnes tingimusel, et isik tuuakse kõnealusesse riiki tagasi väljaandmis- või üleandmistaotluse aluseks olnud kohtumenetluses mõistetud karistust kandma, ning kui see protokolliosaline ja isiku väljaandmist taotlenud protokolliosaline nõustuvad selle võimalusega ja muude tingimustega, mida nad asjakohaseks peavad, käsitletakse tingimuslikku välja- või üleandmist piisavana, et täita lõikes 7 ette nähtud kohustust.

9. Kui väljaandmisest, mida kohtuotsuse täitmiseks taotletakse, keeldutakse põhjusel, et isik, kelle väljaandmist taotletakse, on taotluse saanud protokolliosalise riigi kodanik, siis kaalub taotluse saanud protokolliosaline, juhul kui siseriiklik õigus seda võimaldab, kui see on kooskõlas muude sellise õiguse nõuetega ning kui taotluse saanud protokolliosaline seda taotleb, taotluse esitanud lepinguosalise siseriikliku õiguse kohaselt kehtestatud kohtuotsuse või selle kandmata jäänud osa täideviimist.

10. Isikule, kelle kohtumenetlus on seotud kuritegudega, mille suhtes kohaldatakse käesolevat artiklit, tagatakse menetluse igas etapis õiglane kohtlemine, sealhulgas selle protokolliosalise siseriiklikus õiguses sätestatud õigused ja tagatised, mille territooriumil isik viibib.

11. Käesoleva protokolli sätteid ei tõlgendata sellisena, et nende alusel võib väljaandmist nõuda, kui taotluse saanud protokolliosalisel on alust arvata, et taotlus on esitatud isikule süüdistuse esitamiseks või isiku karistamiseks tema soo, rassi, religiooni, kodakondsuse,

etnilise päritolu või poliitiliste veendumuste alusel või kui nõude täitmine kahjustaks selle isiku olukorda mis tahes eespool toodud põhjusel.

12. Protokolliosalised ei või väljaandmistaotlust tagasi lükata üksnes sel põhjendusel, et kuritegu on seotud ka maksuküsimustega.

13. Enne väljaandmisest keeldumist konsulteerib taotluse saanud protokolliosaline vajaduse korral taotluse esitanud protokolliosalisega, et anda talle võimalus avaldada oma arvamust ning esitada oma väidetega seonduv teave.

14. Protokolliosalised sõlmivad väljaandmiseks või selle tõhustamiseks kahe- ja mitmepoolseid lepinguid või kokkuleppeid. Kui protokolliosalised on seotud olemasoleva lepingu või valitsustevahelise kokkuleppega, siis kohaldatakse kõnealuse lepingu või valitsustevahelise kokkuleppe vastavaid sätteid, välja arvatud juhul, kui protokolliosalised lepivad kokku, et nad kohaldavad käesoleva artikli lõikeid 1–13.

Artikkel 31

Väljaandmise tagamise meetmed

1. Taotluse saanud protokolliosaline võib kooskõlas siseriikliku õiguse ja väljaandmislepingutega võtta isiku, kelle väljaandmist taotletakse ning kes viibib tema territooriumil, vahi alla või võtta muid asjakohaseid meetmeid, et tagada tema kohalolek väljaandmismenetluse ajal, kui ta on veendunud, et asjaolud seda nõuavad ja on kiireloomulised ning kui taotluse esitanud protokolliosaline seda nõuab.

2. Lõike 1 kohaselt võetud meetmetest teavitatakse taotluse esitanud protokolliosalist kooskõlas siseriikliku õigusega, nõuetekohaselt ja viivitamata.

3. Isikul, kelle suhtes võetakse lõike 1 kohaseid meetmeid, on õigus:

a) suhelda viivitamata selle riigi lähima asjakohase esindajaga, mille kodakondsus tal on või kui see isik on kodakondsuseta isik, siis selle riigi esindajaga, mille territooriumil on ta peamine elukoht, ning

b) selle riigi esindaja külastusele.

VI OSA. ARUANDLUS

Artikkel 32

Aruandlus ja teabevahetus

1. Protokolliosalised esitavad protokolliosaliste koosolekule konventsiooni sekretariaadi kaudu perioodilisi aruandeid käesoleva protokolli rakendamise kohta.

2. Aruannete vormi ja sisu määrab kindlaks protokolliosaliste koosolek. Kõnealused aruanded on Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni aruandlusvahendi osa.

3. Lõikes 1 osutatud perioodiliste aruannete sisu kindlaksmääramisel võetakse muu hulgas arvesse järgmist:

a) teave käesoleva protokolli rakendamiseks võetud õigus-, täite-, haldus- ja muude meetmete kohta;

b) vajaduse korral teave käesoleva protokolli rakendamisel ette tulnud piirangute ja tõkete ning nende ületamiseks võetud meetmete kohta;

c) vajaduse korral teave finants- ja tehnilise abi kohta, mida on osutatud, saadud või taotletud tubakatoodetega ebaseadusliku kauplemise kõrvaldamisega seotud tegevuseks, ning

d) artiklis 20 täpsustatud teave.

Juhtudel, mil asjakohast teavet juba kogutakse protokolliosaliste konverentsi aruandlussüsteemi osana, ei nõua protokolliosaliste koosolek andmete topelt edastamist.

4. Protokolliosaliste koosolek kaalub vastavalt artiklitele 33 ja 36 arenguriikidest ja üleminekuriikidest protokolliosaliste abistamise korda, kui need taotlevad seda käesolevast artiklist tulenevate kohustuste täitmiseks.

5. Asjakohastele artiklitele vastava teabevahetuse suhtes kohaldatakse konfidentsiaalsust ja privaatsust käsitlevat siseriiklikku õigust. Protokolliosalised kaitsevad vastastikuse kokkuleppe alusel konfidentsiaalset teavet, mida on edastatud või vahetatud.

VII OSA. INSTITUTSIOONILINE KORD JA FINANTSRESSURSID

Artikkel 33

Protokolliosaliste koosolek

1. Käesolevaga asutatakse protokolliosaliste koosolek. Konventsiooni sekretariaat kutsub protokolliosaliste koosoleku esimese istungi kokku vahetult enne või vahetult pärast protokolliosaliste konverentsi järgmist korralist istungjärku, mis toimub pärast protokolli jõustumist.

2. Seejärel kutsub konventsiooni sekretariaat protokolliosaliste koosoleku korrapärase istungi kokku vahetult enne või vahetult pärast protokolliosaliste konverentsi korralist istungit.

3. Protokolliosaliste koosoleku erakorralised istungid toimuvad ajal, mil protokolliosaliste koosolek seda vajalikuks peab või mis tahes protokolliosalise kirjalikul nõudel, kui seda taotlust toetab vähemalt kolmandik osalistest kuue kuu jooksul alates päevast, mil sekretariaat edastab taotluse osalistele.

4. Protokolliosaliste koosoleku suhtes kehtivad *mutatis mutandis* tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni konverentsi osaliste kodukord ja finantseeskirjad, kui protokolliosalised ei otsusta teisiti.

5. Protokolliosaliste koosolek teostab korrapärast järelevalvet protokolli rakendamise üle ning langetab protokolli tõhusa rakendamise edendamiseks vajalikke otsuseid.

6. Protokolliosaliste koosolek otsustab selliste vabatahtlikult kindlaksmääratavate maksete suurusjärgu ja mehhanismi, mida protokolliosalised teevad protokolli elluviimiseks, ning määrab kindlaks muud vajalikud ressursid protokolli rakendamiseks.

7. Protokolliosaliste koosolek võtab igal korrapärasel istungil konsensuse alusel vastu eelarve ja töökava finantsperioodiks, mis kestab kuni järgmise korralise istungini, ning see eelarve ja töökava ei ole seotud Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni eelarve ja töökavaga.

Artikkel 34

Sekretariaat

1. Käesoleva protokolli sekretariaadiks on konventsiooni sekretariaat.

2. Konventsiooni sekretariaadi ülesanded käesoleva protokolli sekretariaadina on järgmised:

a) korraldada protokolliosaliste koosoleku, allorganite ning protokolliosaliste koosoleku loodud töörühmade ja muude organite istungeid ning osutada neile vajalikke teenuseid;

b) võtta vajaduse korral vastu, analüüsida, edastada ning anda asjaomastele protokolliosalistele ning protokolliosaliste koosolekule tagasisidet aruannete kohta, mis on saadud vastavalt käesolevale protokollile, ning lihtsustada teabevahetust protokolliosaliste vahel;

c) pakkuda protokolliosalistele, eriti arengu- ning üleminekuriikidest protokolliosalistele nende taotluse korral tuge vastavalt käesoleva protokolli sätetele taotletud teabe kogumisel, edastamisel ja vahetamisel ning abi kättesaadavate ressursside leidmiseks, et lihtsustada käesolevast protokollist tulenevate kohustuste rakendamist;

d) koostada protokolliosaliste koosoleku juhendamisel ja sellele esitamiseks aruandeid käesoleva protokolliga seotud tegevuse kohta;

e) tagada protokolliosaliste koosoleku juhendamisel vajalik koostöö pädevate rahvusvaheliste ja piirkondlike valitsustevaheliste organisatsioonide ja muude asutustega;

f) sõlmida protokolliosaliste koosoleku juhendamisel haldus- ja lepingulisi kokkuleppeid, mis on vajalikud ülesannete tõhusaks täitmiseks protokolli sekretariaadina;

g) võtta vastu ja vaadata üle selliste valitsustevaheliste ja valitsusväliste organisatsioonide avaldusi, kes soovivad end registreerida protokolliosaliste koosoleku vaatlejatena, tagades samal ajal, et nad ei ole seotud tubakatööstusega, ning esitada ülevaadatud avaldused protokolliosaliste koosolekule seisukoha võtmiseks, ning

h) täita sekretariaadi muid ülesandeid, mis on protokollis täpsustatud, ja ülesandeid, mille protokolliosaliste koosolek talle määrab.

Artikkel 35

Protokolliosaliste koosoleku ja valitsustevaheliste organisatsioonide suhted

Käesoleva protokolli eesmärkide saavutamiseks vajaliku tehnilise ja rahanduskoostöö pakkumiseks võib protokolliosaliste koosolek nõuda pädevate rahvusvaheliste ja piirkondlike valitsustevaheliste organisatsioonide, sealhulgas finantseerimis- ja arendusasutuste koostööd.

Artikkel 36

Rahalised vahendid

1. Protokolliosalised tunnistavad rahaliste vahendite tähtsust käesoleva protokolli eesmärkide saavutamisel ning Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni artikli 26 tähtsust konventsiooni eesmärkide saavutamisel.

2. Protokolliosalised toetavad rahaliselt käesoleva protokolli eesmärkide saavutamiseks kavandatud siseriiklikke meetmeid kooskõlas riiklike kavade, prioriteetide ja programmidega.

3. Protokolliosalised edendavad vajaduse korral kahepoolseid, piirkondlikke, kohalikke ja muid mitmepoolseid kanaleid, et aidata rahaliste vahendite abil suurendada arenguriikidest ja

üleminekuriikidest protokolliosaliste suutlikkust suurendamist täita käesoleva protokolli eesmärke.

4. Ilma et see piiraks artikli 18 kohaldamist, julgustatakse protokolliosalisi kooskõlas siseriikliku õiguse ja poliitikaga ning kui see on asjakohane, kasutama tubaka, tubakatoodete ja tootmisseadmetega ebaseaduslikust kauplemisest saadud konfiskeeritud kriminaaltulu käesoleva protokolli eesmärkide saavutamiseks.

5. Asjakohastes piirkondlikes ja rahvusvahelistes valitsustevahelistes organisatsioonides ning finantseerimis- ja arendusasutustes esindatud protokolliosalised julgustavad neid asutusi ja organisatsioone toetama rahaliselt arenguriikidest ja üleminekuriikidest protokolliosalisi, et aidata neil täita käesolevast protokollist tulenevaid kohustusi, ilma et see piiraks neis organisatsioonides osalemise õigust.

6. Protokolliosalised lepivad kokku, et:

a) protokolliosaliste abistamiseks käesolevast protokollist tulenevate kohustuste täitmisel tuleks kõik asjakohased võimalikud ja olemasolevad ressursid, mis on kättesaadavad käesoleva protokolli eesmärkidega seotud meetmeteks, ühendada, ja kasutada neid kõigi protokolliosaliste, eelkõige arenguriikidest ja üleminekuriikidest protokolliosaliste toetamiseks;

b) konventsiooni sekretariaat teavitab arenguriikidest ja üleminekuriikidest protokolliosalisi, kui need seda taotlevad, kättesaadavatest rahastamisallikatest, et lihtsustada neil käesolevast protokollist tulenevate kohustuste täitmist.

7. Protokolliosalised võivad kooskõlas Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni artikli 5 lõikega 3 tubakatööstuselt nõuda protokolliosalise kohustusega seotud kulude kandmist, et saavutada käesoleva protokolli eesmärgid.

8. Protokolliosalised püüavad kooskõlas oma siseriikliku õigusega saavutada protokolli rakendamise isefinantseerimine, sealhulgas kehtestades tubakatoodetele makse ja muid tasusid.

VIII OSA. VAIDLUSTE LAHENDAMINE

Artikkel 37

Vaidluste lahendamine

Käesoleva protokolli tõlgendamist või kohaldamist käsitlevad vaidlused protokolliosaliste vahel lahendatakse vastavalt Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni artiklile 27.

IX OSA. PROTOKOLLI TÄIENDAMINE

Artikkel 38

Protokolli muudatusettepanekud

1. Protokolliosalised võivad esitada käesoleva protokolli muudatusettepanekuid.

2. Protokolliosaliste koosolek arutab käesoleva protokolli muudatusettepanekuid ja võtab need vastu. Konventsiooni sekretariaat edastab käesoleva protokolli muudatusettepanekute teksti protokolliosalistele vähemalt kuus kuud enne istungit, kus ettepanek kavatsetakse vastu

võtta. Konventsiooni sekretariaat edastab muudatusettepanekud ka käesolevale protokollile allakirjutanutele ning hoiulevõtjale tema teavitamiseks.

3. Protokolliosalised teevad kõik endast sõltuva, et jõuda käesoleva protokolli kõigi muudatusettepanekute suhtes kokkuleppele konsensuse alusel. Kui kõik jõupingutused konsensuse saavutamiseks on ammendatud ja kokkuleppele ei ole jõutud, võetakse muudatusettepanek vastu istungil kohalolevate ja hääletavate protokolliosaliste kolmeneljandikulise häälteenamusega. Mõiste „kohalolevad ja hääletavad protokolliosalised" tähendab käesolevas artiklis protokolliosalisi, kes on kohal ning hääletavad poolt või vastu. Konventsiooni sekretariaat edastab vastuvõetud muudatusettepanekud hoiulevõtjale, kes edastab need kõikidele protokolliosalistele vastuvõtmiseks.

4. Muudatusettepaneku heakskiitmiskiri antakse hoiule protokolli hoiulevõtjale. Vastavalt lõikele 3 vastu võetud muudatus jõustub selle vastu võtnud protokolliosaliste jaoks üheksakümnendal päeval pärast seda, kui hoiulevõtja on saanud heakskiitmiskirja vähemalt kahelt kolmandikult protokolliosalistest.

5. Muudatus jõustub teiste protokolliosaliste jaoks üheksakümnendal päeval pärast kuupäeva, mil need protokolliosalised annavad kõnealuse muudatusettepaneku heakskiitmiskirja hoiulevõtjale hoiule.

Artikkel 39

Käesoleva protokolli lisade vastuvõtmine ja nende muutmine

1. Protokolliosalised võivad teha ettepanekuid käesoleva protokolli lisade vastuvõtmiseks või nende muutmiseks.

2. Lisades võib esitada üksnes nimekirju ja vormide näidiseid ning muid selgitavaid menetlus-, teadus-, tehnika- või haldusteabega seotud materjale.

3. Käesoleva protokolli lisad ja nende muudatusettepanekud tehakse, võetakse vastu ja need jõustuvad kooskõlas artiklis 38 sätestatud menetlusega.

X OSA. LÕPPSÄTTED

Artikkel 40

Reservatsioonid

Käesoleva protokolli suhtes ei tohi teha reservatsioone.

Artikkel 41

Protokollist taganemine

1. Igal ajal pärast kahe aasta möödumist käesoleva protokolli jõustumisest protokolliosalise suhtes, võib see protokolliosaline protokollist taganeda, esitades hoiulevõtjale selle kohta kirjaliku teate.

2. Taganemine jõustub ühe aasta möödumisel päevast, mil hoiulevõtja on taganemisteate kätte saanud, või taganemisteates märgitud hilisemal kuupäeval.

3. Kui protokolliosaline taganeb Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsioonist, tähendab see, et ta on taganenud ka käesolevast protokollist alates tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsioonist taganemise kuupäevast.

Artikkel 42

Hääleõigus

1. Käesoleva protokolli igal osalisel on üks hääl, välja arvatud lõikes 2 sätestatud juhul.

2. Piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioonid kasutavad nende pädevusse kuuluvates küsimustes oma hääleõigust, kusjuures häälte arv võrdub nende liikmesriikide arvuga, kes on käesoleva protokolli osalised. Organisatsioon ei kasuta oma hääleõigust, kui hääleõigust kasutab tema liikmesriik, ja kasutab hääleõigust, kui liikmesriik oma hääleõigust ei kasuta.

Artikkel 43

Allakirjutamine

Protokoll on allakirjutamiseks avatud kõigile Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni osalistele 10.–11. jaanuarini 2013 Maailma Terviseorganisatsiooni peakorteris Genfis ning seejärel kuni 9. jaanuarini 2014 Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peakorteris New Yorgis.

Artikkel 44

Protokolli ratifitseerimine, vastuvõtmine, heakskiitmine, ametlik kinnitamine või sellega ühinemine

1. Riigid peavad käesoleva protokolli ratifitseerima, vastu võtma, heaks kiitma või sellega ühinema ning piirkondlikud majandusintegratsiooni organisatsioonid, kes on Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni osalised, peavad protokolli ametlikult kinnitama või sellega ühinema. Protokoll on avatud ühinemiseks alates sellele päevale järgnevast kuupäevast, mil see suletakse allakirjutamiseks. Ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis-, ametliku kinnitamise või ühinemiskiri antakse hoiule protokolli hoiulevõtjale.

2. Protokolliosaliseks saav piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsioon, kelle ükski liikmesriik ei ole protokolliosaline, täidab protokollis ette nähtud kohustusi. Kui protokolliosalised on organisatsioon ja selle liikmesriik või liikmesriigid, otsustavad organisatsioon ja selle liikmesriigid, kuidas jaotada vastutust protokolliga ette nähtud kohustuste täitmisel. Sellistel juhtudel ei ole organisatsioonil ja selle liikmesriikidel õigust kasutada protokollis sätestatud õigusi samaaegselt.

3. Piirkondlikud majandusintegratsiooni organisatsioonid teevad oma ametlikus kinnitamise või ühinemiskirjas teatavaks, milline on nende pädevus käesoleva protokolliga reguleeritud valdkondades. Need organisatsioonid teatavad oma pädevuse olulisest muutumisest ka hoiulevõtjale, kes teavitab sellest protokolliosalisi.

Artikkel 45

Jõustumine

1. Käesolev protokoll jõustub üheksakümnendal päeval pärast seda, kui hoiuleandjale antakse hoiule neljakümnes ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, ametliku kinnitamise või ühinemiskiri.

2. Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) tubaka tarbimise leviku vähendamise raamkonventsiooni osalise jaoks, kes ratifitseerib, võtab vastu, kiidab heaks või kinnitab ametlikult käesoleva protokolli või ühineb sellega pärast lõikes 1 sätestatud jõustamiseks vajalike tingimuste täitmist, jõustub käesolev protokoll üheksakümnendal päeval pärast

ratifitseerimis-, vastuvõtmis-, heakskiitmis-, ühinemis- või ametliku kinnitamise kirja hoiuleandmise kuupäeva.

3. Käesoleva artikli kohaselt ei käsitata piirkondliku majandusintegratsiooni organisatsiooni hoiule antud kirja organisatsiooni liikmesriikide hoiule antud kirjade lisana.

Artikkel 46

Hoiulevõtja

Käesoleva protokolli hoiulevõtja on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretär.

Artikkel 47

Autentsed tekstid

Käesoleva protokolli originaal, mille araabia-, hiina-, hispaania-, inglis-, prantsus- ja venekeelne tekst on võrdselt autentsed, antakse hoiule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni peasekretärile.